

Linköpings kommun

Delårsrapport

per den 31 mars 2021

Delårsrapport per den 31 mars 2021

Delårsrapporten redogör för ekonomi, måluppfyllelse och verksamhetsutveckling januari till mars 2021 samt prognos för utvecklingen resterande månader 2021. Redovisningen av de finansiella placeringarna är en separat rapport. Delårsrapport för kommunkoncernen görs per den 30 april.

På kommunens webbplats linkoping.se finns mer information om kommunens styrning, reglementen och nämndernas uppdrag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning av ekonomi, verksamhet och personal	3
Kommunstyrelsens observandum	7
Förvaltningsberättelse	8
Befolkningsutveckling, bostäder och arbetsmarknad	8
Ekonomisk analys	11
Årets resultat	14
Uppföljning av strategiska utvecklingsuppdrag	23
Kommunens personal	26
Ekonomiska sammanställningar och nämndernas kommentarer	28
Resultaträkning för kommunen per den 31 mars 2021	28
Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2021	29
Driftredovisning för nämnderna per den 31 mars 2021	30
Driftredovisning för nämnderna, prognos för helår 2021	31
Investeringsredovisning per den 31 mars och prognos för helår 2021 med kommentarer	32
Nämndernas kommentarer till prognostiserade budgetavvikelser för 2021	34
Redovisningsprinciper och upplysningar	41
Kommunstyrelsens indikatorer för uppföljning av kommunens resultat och utveckling	42
Volymutveckling	43
Arbetsmarknadsnämnden	43
Barn- och ungdomsnämnden	43
Bildningsnämnden	44
Bygg- och miljönämnden	44
Kommunstyrelsen	44
Kultur- och fritidsförvaltningen	46
Samhällsbyggnadsnämnden	47
Social- och omsorgsnämnden	47
Äldrenämnden	48

Sammanfattning av ekonomi, verksamhet och personal

Kommunen följer upp och analyserar ekonomi, verksamhet och personal löpande under året. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Delårsrapporten per den 31 mars är en förenklad delårsrapport som behandlar kommunens ekonomi med fokus på prognos för helår, kommunens personal, befolkning, arbetsmarknad och bostäder.

Uppföljningen med delårsrapporter utgör en del av kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna. Uppföljning, och därigenom uppsikten, genomförs även genom exempelvis resultatdialoger mellan Kommunledningsförvaltningens stab och respektive förvaltningsledning.

Uppföljning av effekterna av coronapandemin

Coronapandemin påverkar verksamhet och ekonomi. Effekterna för nämndernas verksamhet redovisas i respektive nämnds delårsrapport. För att kunna följa kostnaderna finns kommunövergripande koder i ekonomisystemet som hela kommunen använder för att redovisa tillkommande kostnader med anledning av coronapandemin. De redovisade nettokostnaderna för mars-december 2020 uppgick till cirka 80 mnkr och för januari-mars 2021 uppgick de till 2 mnkr (bruttokostnad 42 mnkr). Pandemin innebär även uteblivna kostnader och intäkter som är svårare att följa. Kommunen har återsökt ersättning från staten till och med december 2020 enligt de begränsningar avseende återsökning som gäller (omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning). Hittills har staten beviljat cirka 30 mnkr. Kommunen får även statsbidrag för tillsyn av tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Riksdagen har beslutat att förlänga ersättningen för höga sjuklönekostnader till och med april 2021. Kommunen beräknas i prognosen att få 19 mnkr för januari-april. Ersättningen från staten redovisas i prognosen som överskott centralt i kommunen men motsvaras av kostnader för sjuklöner i kommunens verksamheter

Ekonomi

Kommunens prognostiserade resultat

Årets prognostiserade resultat för kommunen är positivt och beräknas till plus 270 mnkr vilket motsvarar 2,9 procent av kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning år 2021. Det lagreglerade balanskravsresultatet uppgår till 255 mnkr. Då det budgeterade resultatet är noll är resultatet även detsamma som budgetavvikelsen. I tabellen nedan redovisas hur budgetavvikelserna fördelas. Förbättringen jämfört med budget beror främst på förbättrade skatteintäkter enligt SKR:s prognos den 18 februari och det prognostiserade överskottet för kommunstyrelsens resurs- och reservmedel samt statsbidraget för höga sjuklönekostnader. Det prognostiserade resultatet innebär att kommunen inte behöver ianspråkta medel från resultatutjämningsreserven (RUR) vid årets slut vilket ingick i budgetbeslutet. Kommunens omsättning för 2021 beräknas till 11,4 miljarder kronor.

Kommunens prognostiserade resultaträkning och budgetavvikelse

Ekonomi, belopp mnkr	Prognos 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse bokslut 2020
Nämnderna	-9 501	-9 466	-35	226
Justering finansiella intäkter som ingår i nämndernas resultat				-11
Exploateringsverksamheten	86	77	9	14
Intern ränta, pensionsenhet	22	29	-8	-69
Resurs- och reservmedel, statsbidrag sjuklönekostnader	19	-118	137	219
Skatteintäkter, utjämning, generella statsbidrag	9 232	9 048	184	12
Finansnetto (inkl finansiell kostnad pensionsenhet)	412	373	39	172
Ianspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)	0	57	-57	
Årets resultat och budgetavvikelse	270	0	270	565
Resultat efter balanskravsjusteringar	255			181

Nämndernas prognostiserade resultat

Nämnderna prognostiserar tillsammans en budgetavvikelse med minus 35 mnkr.

Social- och omsorgsnämnden samt arbetsmarknadsnämnden prognostiserar så stora underskott att de enligt ekonomistyrningsreglerna ska ta fram åtgärdsplaner. Båda dessa nämnder prognostiserade underskott även 2020 och

redovisade åtgärdsplaner till kommunstyrelsen som följs upp i delårsrapporterna. När fullmäktige beslutade om budget för 2021 hösten 2020 utökades social- och omsorgsnämndens budgetram med 45 mnkr och arbetsmarknadsnämndens budgetram med 62 mnkr utöver uppräknig för pris- och löneökningar jämfört med tidigare beslutad plan. Social- och omsorgsnämnden prognostiserar ett underskott med 31 mnkr varav 21 mnkr avser dygnsplaceringar barn och unga och arbetsmarknadsnämnden ett underskott med 25 mnkr. När social- och omsorgsnämnden behandlade delårsrapporten per den 31 mars gav de social- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att revidera åtgärdsplanen för ett nytt ställningstagande i juni. Arbetsmarknadsnämndens underskott avser till stor del försörjningsstödet och är beroende av utvecklingen på arbetsmarknaden. Prognosläget är mycket osäkert och nämnden avvaktar bättre och säkrare underlag i prognosen efter utfall till och med 31 augusti.

Barn- och ungdomsnämnden prognostiserar ett underskott med 27 mnkr som avser grundsärskolan då elevantalet fortsätter att öka med drygt 20 %. En plats i särskolan kostar cirka fyra gånger mer än en plats i grundskolan. Inom förskolan överskrider kostnaden för grundersättningen budgeten då antal inskrivna barn är fler än budgeterat.

Äldrenämnden prognostiserar ett överskott med 40 mnkr som främst avser hemtjänst. Den låga efterfrågan av hemtjänst under 2020 fortsätter in på 2021 på grund av pandemin. En förväntan finns att efterfrågan kommer att öka i takt med att vaccineringen genomförs.

Prognos för resurs- och reservmedel och extra statsbidrag för höga sjuklönekostnader

Kommunen har resursmedel som kan fördelas till nämnderna som tilläggsanslag efter beslut i kommunstyrelsen. Dessutom har kommunen en central reserv för demografiska förändringar. Sammantaget prognostiserar överskottet för resurs- och reservmedel samt statsbidraget för höga sjuklönekostnader till 136 mnkr. För kommunstyrelsens resursmedel prognostiserar överskottet till 69 mnkr. Reserven för demografiska förändringar behöver inte nyttjas. Detta på grund av färre invånare än vad befolkningsprognosen från våren 2020 visade. Det innebär att berörda nämnder istället återlämnat budgetram vilket ger ett överskott med 35 mnkr. Staten har flera gånger förlängt ersättningen för höga sjuklönekostnader p.g.a. coronapandemin och i dagsläget får kommunen ersättning för perioden januari-april som beräknas till 19 mnkr. Resterande överskott avser försenad nystartad verksamhet.

Prognos för skatteintäkter och generella statsbidrag

SKR presenterade en ny prognos/scenario för skatteintäkterna den 18 februari där de skriver ”I likhet med föregående prognos bedöms konjunkturen stärkas i Sverige 2021. Endast en svag återhämtning beräknas ske i början av året, likt den svaga utveckling som präglade avslutningen av 2020. Såväl BNP som sysselsättning antas dock få bättre fart under andra halvan av 2021.

Den samlade nettointäkten för skatt, utjämning, statsbidrag och den kommunala fastighetsavgiften beräknas till 9,2 miljarder kronor för 2021. Det motsvarar en ökning med 3,3 procent jämfört med år 2020.

Budgeten som kommunfullmäktige fastställde hösten 2020 var beräknad utifrån SKR:s skatteprognos den 24 augusti kompletterad med extra statliga tillskott i budgetpropositionen hösten 2020. SKR:s prognos den 18 februari innebär förändrade nettointäkter jämfört med budget. Även lägre befolkningsökning under 2020 än prognostiserat och förändrade befolkningsprognos för 2021 påverkar. Sammantaget är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 184 mnkr högre än budgeterat varav skatteintäkterna utgör 153 mnkr av ökningen.

Investeringar

Kommunens samlade investeringar beräknas till 971 mnkr vilket är 83 mnkr mer än investeringsramen för 2021 som är 888 mnkr. Kommunens investeringsvolym har ökat det senaste året på grund av projektet ny simhall. Den totala investeringsbudgeten för den nya simhallen beräknas till 990 mnkr. I beslutet beräknas hela investeringen finansieras med lån. För år 2021 beräknas investeringarna i simhallen uppgå till 353 mnkr vilket är 56 mnkr mer än årets investeringsram men följer Lejonfastigheters plan och ryms inom de 990 mnkr. Kommunens övriga investeringar prognostiserar till 618 mnkr. I prognosen överskrider samhällsbyggnadsnämnden årets investeringsram med 30 mnkr vilket främst beror på kraftig ökning av investeringar avseende exploatering. Exploateringstrycket är fortsatt stort och behovet ser inte ut att minska de kommande åren.

Finansiering av investeringarna

Belopp mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Prognos 2021
Nettoinvesteringar	494	861	971
<i>Finansiering</i>			
Egen likviditet	283	245	429
Avskrivningar	211	216	226
Nya externa lån	0	400	316
Akkumulerad låneram			1 133

Verksamhet

Kommunens och nämndernas verksamhet utvecklas sammantaget i linje med uppdrag och prioriteringar i internbudgetar, dock med en lägre takt än planerat med anledning av coronapandemin. Flertalet nämnder rapporterar om att planerade aktiviteter och utvecklingsprojekt förskjuts i tid för att hantera behovet av åtgärder och insatser till följd av coronaviruset eller anpassas utifrån rådande situation och restriktioner. Utvecklingen och verksamhetsmässiga konsekvenser följs upp i månads- och delårsrapporter under året.

Kommunövergripande mål	
Samhälle	Ett attraktivt och tryggt Linköping
	Ett klimatsmart Linköping
	Ett företagsamt Linköping
	Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv
Medborgare	Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum
	Stark gemenskap och människor i arbete
	Hög kunskap med skolor i framkant
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet
	Hållbar ekonomi
Verksamhet	Effektiv organisation med goda resultat
	Hållbar verksamhetsutveckling
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare
	Hållbar kompetensförsörjning

Åtgärder är inarbetade i enlighet med kommunfullmäktiges 35 strategiska utvecklingsuppdrag där arbete pågår, dock med viss förskjutning inom några områden. De 11 kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdragen bedöms dock till stora delar genomföras under året. Av de 24 nämndspecifika utvecklingsuppdragen är 22 pågående och 2 kvarstår. Tre av de nämndspecifika uppdragen förskjuts och genomförs till större delen 2022, dessa är:

- Kommunstyrelsen ska i samverkan med övriga nämnder genomföra en genomlysning av kommunens samlade resurser inom HR. Inriktningen är att värdera nuvarande dimensionering, ansvarsfördelning och organisering inom kommunens förvaltningsorganisation. Syftet med genomlysningen är att utreda vilka möjligheter till samordning och effektivisering det finns inom området, samt vilka konsekvenser detta skulle få.
- Social- och omsorgsnämnden ska i samverkan med berörda nämnder utarbeta en handlingsplan för de bosociala kontrakt som kommer via byggnation med hjälp av statligt investeringsstöd.
- Social- och omsorgsnämnden ska öka tillgängligheten till insatser enligt LSS.

Under avsnittet KS-indikatorer redovisas utfall för de indikatorer som fastställdes i Budget 2021 med plan för 2022-2024. I avsnittet Volymutveckling redovisas mått som speglar nämndernas basuppdrag och centrala ansvarsområden.

Av nämndernas delårsrapporter framgår hur nämnderna arbetar med uppdragen som kommunfullmäktige beslutade om i Budget 2021 med plan för 2022-2024.

Personal

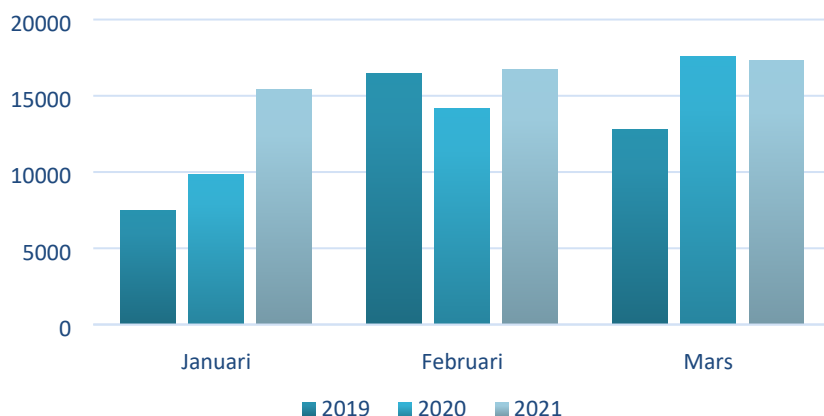
Personal	Mars 2020	Mars 2021	Målvärde
Antal tillsvidareanställda	9 375	9 520	-
varav barn- och ungdomsnämnden	4 584	4 648	-
varav bildningsnämnden	793	834	-
varav Leanlink	2 546	2 562	-
	Mars 2020	Mars 2021	Målvärde år
Total sjukfrånvaro	9,0	8,6	5,2
Barn- och ungdomsnämnden	9,5	9,5	5,2
Bildningsnämnden	6,8	4,2	5,2
Leanlink	10,4	10,5	7
Total personalomsättning	1,7	1,6	6,3

Under den senaste tolv månadersperioden har antalet medarbetare ökat med 184 personer till 10 310 anställda med månadslön, omräknat motsvaras det av 9 049 årsarbeten. Förändring i förvaltningsorganisationen gör jämförelser lite haltande men Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, Verksamhetsstöd och Service samt Leanlink står för majoriteten av nyanställningar.

Sjukfrånvaron visade en nedåtgående trend under första kvartalet. Antal sjukfrånvarande är i genomsnitt 1 440 personer eller 14 % av månadsanställd personal som var frånvarande en eller flera dagar per vecka på grund av sjukdom. Samtliga arbetsområden har en minskad sjukfrånvaro förutom hantverksarbete och vård och omsorgsarbete vars sjukfrånvaro är 0,2-0,3 % högre än föregående år. Den totala sjukfrånvaron är 8,6 % det är en minskning med 1,5 procentenheter jämfört med samma period föregående år.

Sjuklönekostnad har under årets tre månader ökat med 7,9 mnkr, jämfört med föregående år. Tabellen beskriver sjuklönekostnaden för respektive månad i jämförelse.

Kommunens sjuklönekostnader (tkr) inklusive PO-tillägg 2019-2021.

Kommunstyrelsens observandum

Nedan redovisas avvikelser och osäkerheter i prognosen som är särskilt viktiga för kommunstyrelsen att följa:

- Osäkerhet om coronapandemins effekter på verksamhet och ekonomi under 2021.
- Flertalet nämnder rapporterar om att planerade aktiviteter och utvecklingsprojekt förskjuts i tid för att hantera behovet av åtgärder och insatser till följd av coronaviruset eller anpassas utifrån rådande situation och restriktioner. Utvecklingen och verksamhetsmässiga konsekvenser är osäkra och beroende av den fortsatta utvecklingen. Troligtvis kommer förskjutningen, och verksamhetsskulden från 2020 påverka måluppfyllelsen på helår och verksamheten kommande år.
- Social- och omsorgsnämnden prognostiserar ett underskott med 31 mnkr och arbetsmarknadsnämnden ett underskott med 25 mnkr. Social- och omsorgsnämnden ger social- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att revidera åtgärdsplanen för ett nytt ställningstagande i juni. Arbetsmarknadsnämndens underskott avser till stor del försörjningsstödet och är beroende av utveckling på arbetsmarknaden. Prognosläget är mycket osäkert och nämnden avvaktar bättre och säkrare underlag i prognosen efter utfall till och med 2021-08-31. Det är viktigt för kommunstyrelsen att följa att berörda nämnder klarar av att anpassa verksamheten inom av fullmäktige beslutade budgetramar för 2021.
- Arbetslösheten har ökat för samtliga grupper i kommunen under inledningen av 2021. Störst har ökningen varit för de utrikes födda. Antalet ungdomar som är arbetslösa har för andra året i rad ökat. Sammantaget talar detta för ett behov av ytterligare utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser.

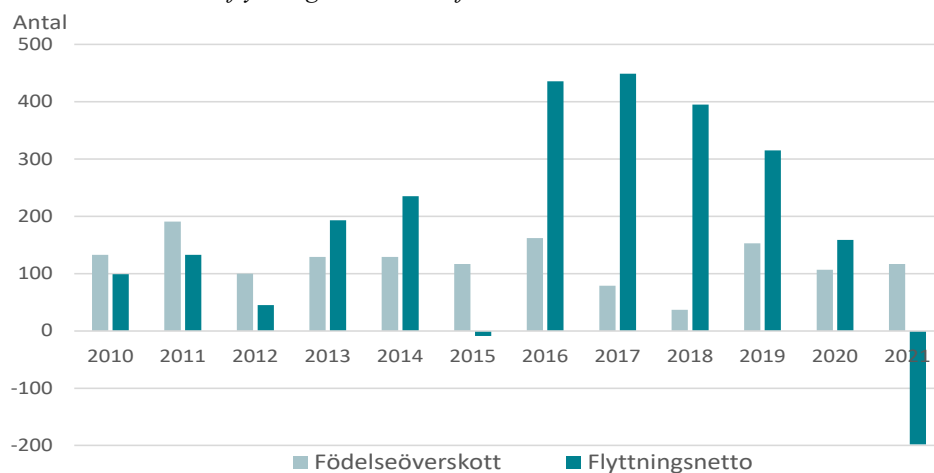
Förvaltningsberättelse

Befolkningsutveckling, bostäder och arbetsmarknad

Befolkningsutveckling under det första kvartalet 2021

Linköpings kommun hade en ovanligt svag befolkningsutveckling under det första kvartalet 2021, vilket var en fortsättning på den svaga avslutningen av 2020. Under det första kvartalet 2021 minskade folkmängden med 81 personer i Linköpings kommun, vilket kan jämföras med en ökning på 274 personer under 2020. Det var första gången på 23 år som folkmängden i kommunen minskade under årets tre första månader. Linköping har fortsatt ett tydligt födelseöverskott, medan däremot flyttningsnettot ändrade karaktär. Under inledningen av året har flyttningsnettot varit negativt såväl i relation till övriga kommuner i Östergötlands län, kommuner i andra län och andra länder. Jämfört med slutet av första kvartalet 2020 har dock folkmängden på ett år ökat med ungefär 1 210 personer.

Födelseöverskott och flyttningsnetto under första kvartalet 2010-2021

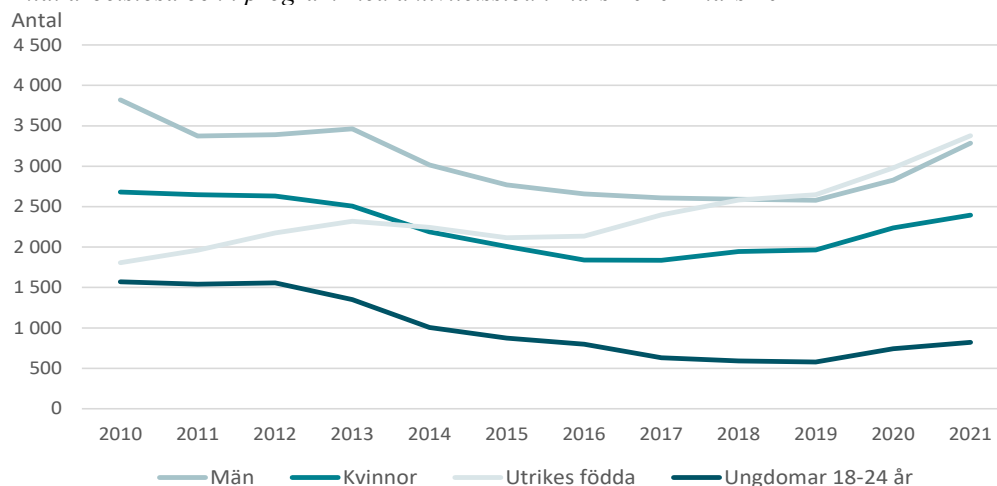

Att folkmängden minskade under inledningen av 2021 beror i första hand på ett tydligt negativt flyttningsnetto. Det summerade flyttningsnettot uppgick till minus 198 personer under det första kvartalet 2021. Det utrikes flyttningsnetto uppgick till minus 66 personer, vilket kan jämföras med ett utrikes flyttningsnetto på plus 152 personer för motsvarande period 2020. Det inrikes flyttningsnettot uppgick för till minus 132 personer. Det kan delas upp på minus 30 personer i förhållande till andra kommuner i Östergötlands län och minus 102 personer i relation till kommuner i andra län.

Under det första kvartalet 2021 föddes 453 barn i Linköpings kommun medan 336 personer avled. Det innebär ett födelseöverskott på 117 personer, vilket var tio personer högre än under motsvarande period 2020.

Arbetslöshet

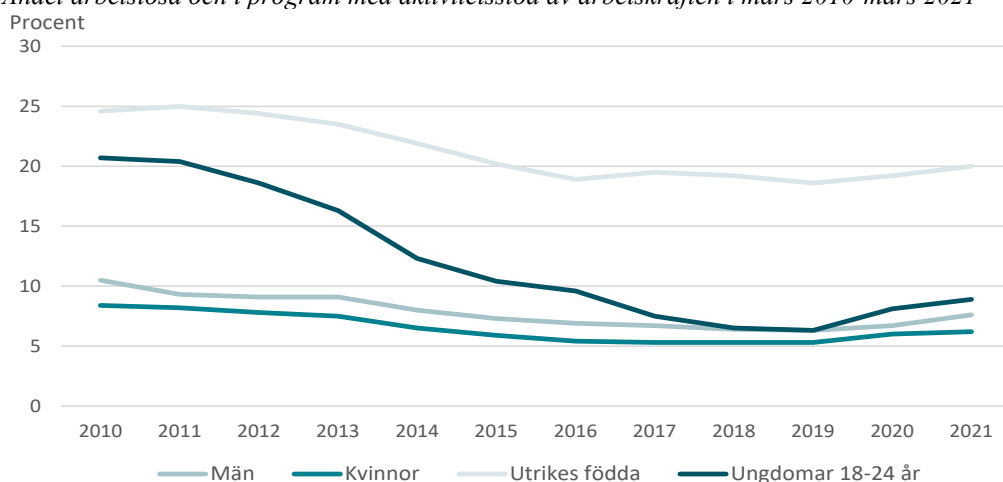
Antal arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i mars 2010 - mars 2021

Arbetslösheten har ökat för samtliga grupper i kommunen under inledningen av 2021. Mellan mars 2020 och mars 2021 ökade arbetslösheten inklusive personer i program med aktivitetsstöd från 5 067 till 5 683 personer i

åldern 16-64 år, dvs. med 616 personer, respektive en ökning med 1 139 personer sedan mars 2019. Störst har ökningen varit för de utrikes födda och i mars 2021 var 400 fler av de utrikes födda arbetslösa än ett år tidigare. 60 procent av dem som är arbetslösa är födda utomlands. Antalet ungdomar som är arbetslösa fortsatte för andra året i rad att öka. I mars 2021 var 822 ungdomar i åldern 18-24 år arbetslösa, vilket var 78 fler än i mars 2020.

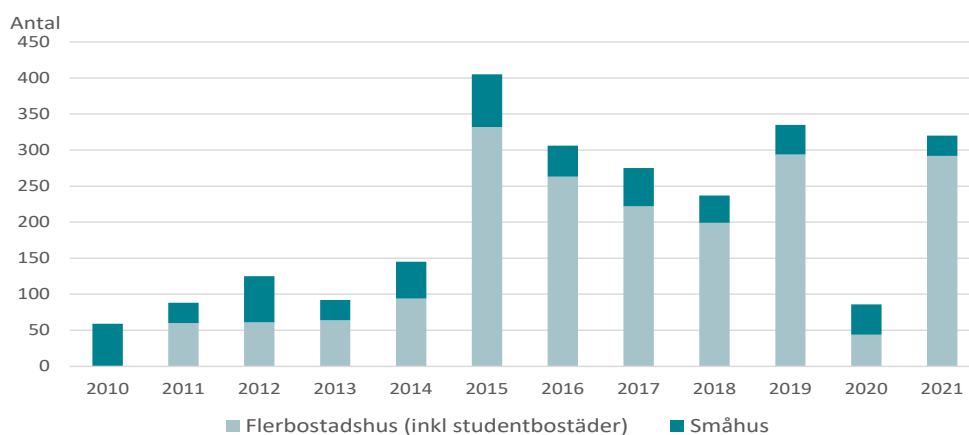
Andel arbetslösa och i program med aktivitetsstöd av arbetskraften i mars 2010-mars 2021

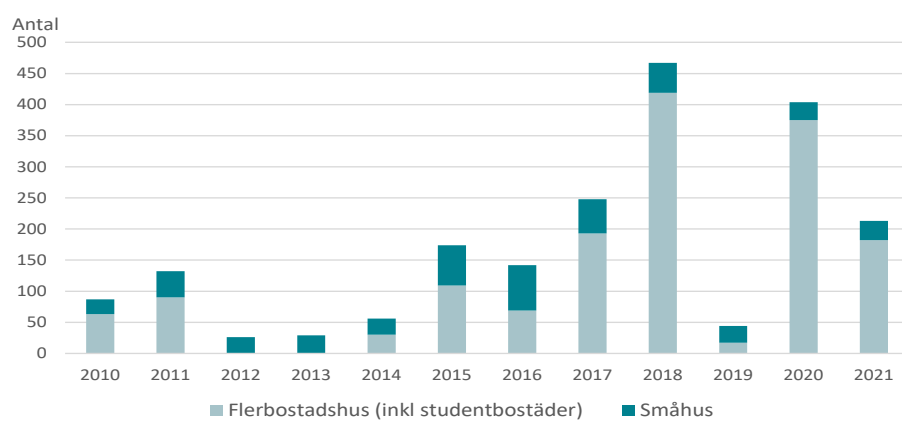
I mars 2021 var 20,0 procent av dem utrikes födda i arbetskraften arbetslösa. Det var 0,8 procentenheter högre än ett år tidigare. Att procentandelen inte har ökat mer beror på att det totala antalet utrikes födda personer i arbetskraften har ökat mycket under de senaste åren. Mellan 2020 och 2021 ökade andelen arbetslösa män i arbetskraften med 0,9 procentenheter upp till 7,6 procent för åldersgruppen 16-64 år och motsvarande andel för kvinnor ökade med 0,2 procentenheter upp till 6,2 procent. Ungdomsarbetslösheten ökade mellan 2020 och 2021 med 0,8 procentenheter upp till 8,9 procent av arbetskraften i mars 2021.

Bostäder

Antal påbörjade bostäder i nybyggda hus under perioden januari till mars 2010-2021

Under det första kvartalet 2021 påbörjades 320 bostäder i nybyggda hus, det var nästan lika många som 2019 och drygt tre gånger så många som 2020.

Antal färdigställda bostäder i nybyggda hus under perioden januari till mars 2010-2021

Under det första kvartalet 2021 färdigställdes drygt 200 bostäder i nybyggda hus. Det var drygt hälften av det antal som färdigställdes under motsvarande period 2020.

Ekonomisk analys

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. I budgeten ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Lagen innefattar även krav på att resurserna utnyttjas effektivt. Därför ska även för verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige fastställer årligen i samband med budgeten vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål av betydelse för god ekonomisk hushållning som kommunen har över planperioden.

För att uppnå de finansiella och verksamhetsmässiga målen krävs en ändamålsenlig styrning, till exempel genom att sätta upp mål, upprätta planer och program samt kontinuerligt följa upp utvecklingen för såväl verksamhet som ekonomi. Som underlag för denna styrning bör nämnderna göra kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer samt inom den egna organisationen. Vid konflikt mellan mål och medel gäller medlen. Nämnderna skall genomföra intern kontroll för att säkerställa styrsystemet och att rätt saker görs på rätt sätt.

Varje generation ska själva bära kostnaderna för den service de konsumerar. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

Finansiella mål

Linköpings kommunkoncern (kommunen och de kommunala bolagen) har förutsättningar för att upprätthålla en god ekonomisk hushållning. Kommunkoncernen har en bra ekonomi med goda resultat under många år och kommunen har en låg skattesats (20,20 procent). Kommunen har till och med år 2019 kunnat finansiera investeringarna med egna medel. I januari 2020 började kommunen att ta upp lån för byggandet av simhallen. Linköpings kommun har externa placeringar för att säkerställa utbetalningarna av framtida pensioner som i bokslutet för 2020 uppgick till 2 miljarder.

Till en god ekonomisk hushållning hör att ha en beredskap att möta framtida utmaningar genom att i god tid inför förväntade förändringar vidta nödvändiga åtgärder och insatser i stället för insatser i efterskott. Ett positivt resultat behövs för att kunna egenfinansiera investeringar som överstiger årets avskrivningar. Om kommunen lånar till investeringar finns risk att ränta och amortering kommer att tränga undan övriga kostnader för drift av kommunens verksamhet i resultaträkningen.

Linköpings kommun har definierat de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som:

- Kostnadseffektiv verksamhet
- Hållbar ekonomi

Målområde Ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Till målen finns indikatorer som redovisas i tabellerna nedan. Med anledning av att kommunen/kommunkoncernen de kommande åren har flera stora investering kan indikatorerna till målen komma att behöva revideras.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunen som hos privata utförare är kostnadseffektiv och möter i hög utsträckning målgruppens behov. Kommunens verksamheter utvecklas ständigt genom prioriteringar, effektiviseringar och förnyelse för att säkerställa fortsatt kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi

Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda som sämre tider, det är god ordning och reda på ekonomin. Det finns ett långsiktigt tänkande där intäkter och kostnader är i balans över åren. Det möjliggör satsningar för att stärka och utveckla välfärdens kärnverksamheter. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans så att framtida kommuninvånare kan räkna med god kvalitet på kommunal verksamhet, service och anläggningar. Investeringar i kommunens kärnverksamheter prioriteras för framtiden utan ökat skattetryck.

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet

	Indikator	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
Kostnadseffektiv verksamhet <i>Optimera verksamhetens nytta i relation till kostnaderna.</i>	Verksamhetens nettokostnad/skatt och finansnetto	99,6 %	98,2%	97,2 %	Mindre än 100%
	Personalkostnader + externt köpta tjänster för verksamheten/verksamhetens bruttokostnad	71,4 %	72,1%	73,7% per den 31 mars	Mindre än 70%
	Lokalkostnader och avskrivningar/verksamhetens bruttokostnad	14,8 %	14,8%	19,4% per den 31 mars	Mindre än 15%
	E-handelstrohet (%)	55 %	66 %	77 % för jan-mars	95 %

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi

	Indikator	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Prognos 2021	Målvärde 2021
God ekonomisk kontroll <i>Goda resultat och stabil ekonomi.</i>	Kommunens resultat	Plus 698 mnkr	Plus 565 mnkr	Plus 270 mnkr	Större än 0
	Kommunkoncernens resultat	Plus 1 298 mnkr	Plus 1 112mnkr	Redovisas i delårsrapport per den 31 aug	Större än 500 mnkr
	Kommunens soliditet	64,1 %	65,5 %	Redovisas i delårsrapport per den 31 aug	Större än 60 %
	Kommunkoncernens soliditet	33,0 %	33,3 %	Redovisas i delårsrapport per den 31 aug	Större än 30
	Procentuell avvikelser budget och utfall, nämnderna sammantaget	0,7 %	2,4 %	Minus 0,37 %	Mindre än 1%
God finansiell ställning <i>Finansieringen av välfärden skjuts inte till kommande generationer.</i>	Skuldsättning per invånare, kommunen	0 kr	2 450 kr	4 350 kr	Max 6 900 kr
	Betalningsberedskap inkl. checkkredit, kommunen (antal månads-utbetalningar)	Fler än 1 månad	Fler än 1 månad	Utfall den 31 mars; Fler än 1 månad	Minst 1 månad
	Externt placerade pensionsmedel, kommunen	100 % av pensioner intjänade fr.o.m. 1998 och 44,2 % av pensioner intjänade före 1998	100 % av pensioner intjänade fr.o.m. 1998 och 45,8 % av pensioner intjänade före 1998	100 % av pensioner intjänade fr.o.m. 1998 och drygt 40 % av pensioner intjänade före 1998	100 % av pensioner intjänade fr.o.m. 1998 och cirka 40 % av pensioner intjänade före 1998

Målavstämning för prognos 2021

Slutlig målavstämning för år 2021 görs i årsredovisningen vid årets slut.

Ovan redovisas indikatorerna där det finns utfall eller är lämpligt med prognos för indikatorn.

Kostnadseffektiv verksamhet

Verksamhetens nettokostnader beräknas i prognosen för 2021 uppgå till 97,2 procent av finansieringen som utgörs av skatteintäkter (inklusive generella statsbidrag och utjämning) och finansnetto. I prognosen beräknas verksamhetens nettokostnader öka med 3,9 procent och skatteintäkterna med 3,3 procent för 2021 jämfört med bokslut 2020. Delar av verksamhetens nettokostnader finansierades i budgeten för 2021 med ianspråktagande av RUR (resultatutjämningsreserv). En förutsättning för ianspråktagande är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat. I prognosen beräknas resultatet bli positivt och därmed behöver inte något ianspråktagande av RUR göras vid årets slut. För att ha en hållbar utveckling bör inte verksamhetens nettokostnader öka mer än skatteintäkter och generella statsbidrag.

Om lokalkostnader och kapitalkostnader ökar sin andel minskar utrymmet för övrig verksamhet. Utfallet för 2020 var 14,8 procent och för årets tre första månader är andelen 19,4 procent. För kommande år finns behov av en utbyggnad vilket ökar risken för att lokalkostnaderna ökar sin andel av verksamhetens kostnader vilket medför att det finns behov av att se över lokalanvändningen.

Det har genomförts och pågår aktiviteter som Kommunledningsförvaltningen bedömer kommer innebära en mer kostnadseffektiv verksamhet bland annat standardisering och automatisering av kommunens planerings- och uppföljningsarbete. E-handelstroheten var 77 procent jan-mars 2021 jämfört med målvärdet 95 procent. Riktade insatser sker mot de enheter som har låg E-handelstrohet.

Kommunledningsförvaltningen bedömer utifrån det beräknade utfallet för indikatorerna och den finansiella analysen nedan samt pågående aktiviteter att målet för "Kostnadseffektiv verksamhet" till stor del kommer att uppnås för 2021.

Hållbar ekonomi

Till målet "Hållbar ekonomi" finns en indikator som säger att resultatet ska vara större än noll vilket det varit i boksluten sedan 2004. Linköpings budgeterade resultat är vanligtvis noll vilket är ovanligt för Sveriges kommuner där ett resultat på 2-3 procent brukar betraktas som god ekonomisk hushållning för att kommunerna ska klara att finansiera en stor del av investeringarna utan att låna och därmed öka skulderna för kommande generationer. Då Linköpings kommun har sina verksamhetsfastigheter i bolag eller förhyr från externa fastighetsägare har inte kommunen behov av ett lika stort resultat som de kommuner som har fastigheterna i egen regi. Kommunen har även stora och välskötta bolag med bra resultat och som även har övernärden på sina tillgångar. Kommunen har cirka 10 miljarder i externa finansiella placeringar varav en del avser placeringar för kommande pensionsutbetalningar. Till skillnad mot många andra kommuner har Linköping sedan 90-talet gjort externa placeringar för att kunna finansiera utbetalningar av intjänade förmånsbestämda pensioner så att dessa inte behöver finansieras med resultat. I bokslutet för 2020 motsvarade placeringarna 100 procent av pensioner intjänade från och med 1998 och 45,8 procent av pensioner intjänade före 1998. Därutöver har pensionsenheten en årlig budgetram på 94 mnkr för att finansiera förändring av tidigare intjänad pensionsavsättning. Respektive års intjänade pensionsavsättning finansieras med ett pålägg på årets löner (PO-pålägg) och finansieras därmed inom respektive nämnds budgetramar. Kommunens investeringar har dock ökat de senaste åren och stora projekt såsom ny simhall samt Ullevileden innebär avsevärt ökade investeringsvolymerna 2020 och kommande år. Projektet ny simhall ska finansieras med externa lån, vilket kommunen tidigare inte har haft. Sammantaget innebär det att för att behålla kommunens långsiktiga ekonomiska förutsättningar med bland annat bibehållen soliditet borde kommunen ha ett resultat som är större än noll kommande år för att kunna finansiera delar av investeringarna med egna medel/årets resultat.

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur kommunens intäkter som främst består av skatteintäkter ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten. En ekonomi i balans kräver kontroll på kostnader. Det är en förutsättning för att nå målen med de medel och resurser som finns tillgängliga. För att kunna bedriva en bra verksamhet förutsätts att det finns en god ekonomistyrning på alla nivåer. Nämndernas sammantagna avvikelse jämfört med budget prognostiseras till minus 0,37 % procent för 2021 jämfört med målvärdet "mindre än 1 procent". Budgetavvikelsen påverkas till stor del av coronapandemin. Kommunledningsförvaltningen bedömer att arbetet med standardisering och automatisering av kommunens planerings- och uppföljningsarbete kommer att förbättra ekonomistyrningen och prognossäkerheten.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att även övriga indikatorer för en hållbar ekonomi blir uppnådda med prognosen för 2021.

Den samlade bedömningen är att kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning är uppfyllt.

Årets resultat

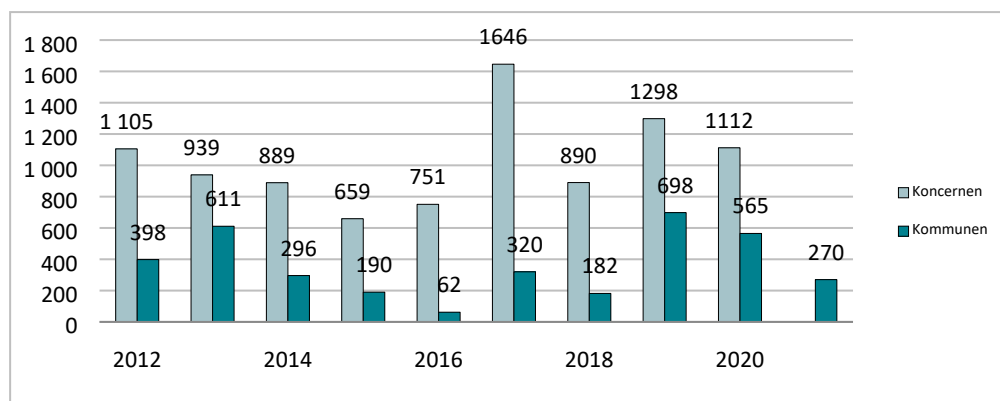
Kommunens omsättning för 2021 beräknas till 11,4 miljarder kronor.

Årets resultat för kommunen är positivt och prognostiseras till plus 270 mnkr vilket motsvarar 2,9 procent av kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning år 2021. Det lagreglerade balanskravsresultatet beräknas till 255 mnkr.

Coronapandemin påverkar både verksamhet och ekonomi under året vilket gör att de ekonomiska prognoserna under året är mer osäkra än vanligt. Resultatet påverkas av coronapandemin med dels tillkommande samt lägre kostnader och dels tillfälliga statliga tillskott.

År 2004 var senaste gången som kommunen redovisade ett underskott i årsbokslutet.

Bokslutsresultat för åren 2012-2020 samt prognos för 2021, belopp mnkr*

* Resultatet för 2020 är redovisat enligt den nya redovisningslagen som innebär att de finansiella placeringarna marknadsvärderats vilket påverkat resultatet med 327 mnkr. Tidigare års resultat är redovisade utan marknadsvärderade finansiella placeringar.

Nettokostnaden för kommunens verksamheter beräknas till 97,2 procent av kommunens skatteintäkter, statsbidrag och finansnetto. Andelen bör vara lägre än 100 procent för att skapa utrymme till att finansiera investeringarna med egna medel.

De ekonomiska förutsättningarna för de närmaste åren med bland annat demografiska förändringar och tillfälliga utökningar av de generella statsbidragen för 2020 - 2022 medför att kostnadsreduceringar behöver genomföras inom stora delar av verksamheten de kommande åren. Det kommer att krävas prioriteringar mellan verksamheter, insatser och aktiviteter m.m. för att fortsättningsvis ha en ekonomi i balans. I nämndernas ramar för 2021 och de kommande åren ingår kostnadsreduceringar som det är viktigt att nämnderna genomför och därutöver finns det ofördelade kostnadsreduceringar.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster och orealiserade förluster med i resultatet.

Balanskravsutredning, belopp, mnkr	Prognos	Bokslut
	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	270	565
Samtliga realisationsvinster	-15	-57
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper		-327
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	255	181
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	-92
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0
Balanskravsresultat	255	89

Kommunen prognostiserar ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 255 mnkr för 2021, därmed finns inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har kommunen inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Linköping redovisar sedan 1998 pensionerna enligt fullfundsmodellen. Om Linköpings kommun hade redovisat sina pensionsåtaganden utifrån blandmodellen skulle årets resultat försämrats med 53 mnkr. Det är först de senaste åren som resultaten förbättrats med anledning av fullfundsredovisningen. Kommunen har externa placeringar för att likvidmässigt finansiera delar av utbetalningarna.

Resultat för perioden januari - mars 2021

Kommunens resultat för perioden januari-mars 2021 uppgår till plus 63 mnkr. För samma period 2020 uppgick resultatet till minus 53 mnkr. Jämfört med januari-mars förra året ökar verksamhetens nettokostnader med 0,2 % (4 mnkr). Skatt, utjämning och generella statsbidrag ökar med 4,9 % (108 mnkr).

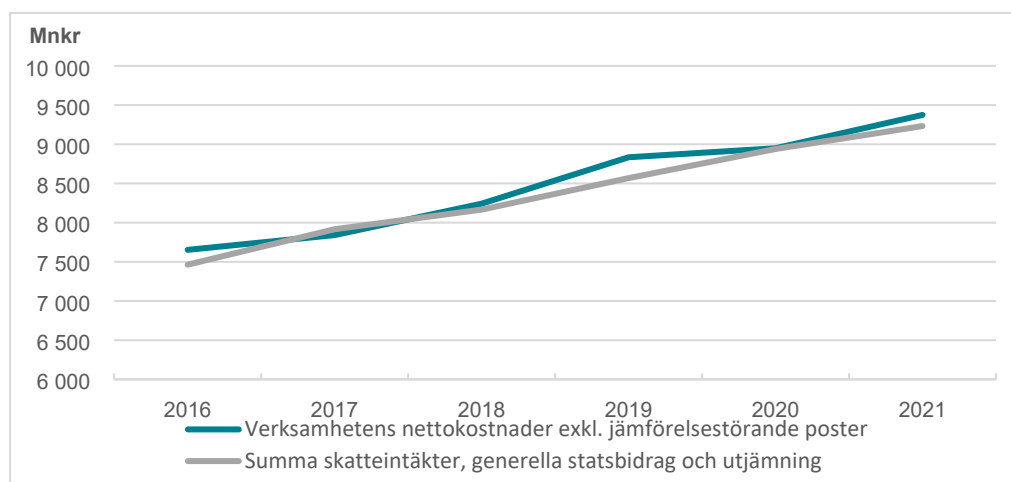
Kommunens kostnader och intäkter

En av indikatorerna till målet ”Kostnadseffektiv verksamhet” säger att verksamhetens nettokostnad ska vara mindre än 100 procent av skatteintäkter och finansnetto. I prognosen beräknas andelen till 97,2 procent. Då Linköping till skillnad från de flesta andra kommuner har stora finansiella placeringar (marknadsvärdet uppgick till 9,7 miljarder kronor per den 31 december 2020) och även utdelningar från bolagen som för 2021 beräknas till 180 mnkr utgör även finansnettot en finansiering i indikatorn utöver skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

I och med att kommunen växer ökar nettokostnaderna och skatteintäkterna. Verksamhetens tillväxt bör inte överstiga tillväxten för skatteintäkterna. Nettokostnaderna beräknas för 2021 öka med 3,9 procent jämfört med föregående år. För 2020 och även 2021 har utvecklingen av verksamhetens nettokostnader påverkats av coronapandemin som inneburit både tillkommande och lägre kostnader jämfört med budget.

Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning beräknas med 3,3 procent, att ökningen är så stor beror främst på ökade skatteintäkter enligt SKR:s prognos från den 18 februari. Skatteintäkterna avviker även positivt jämfört med budgeten för 2021.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Kommunens intäkter

Kommunens största intäkter är skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning mellan Sveriges kommuner. I prognosen för 2021 sammantaget beräknas till 9,2 miljarder kronor vilket motsvarar 78 procent av kommunens samlade intäkter. Linköping har även en stor andel finansiella intäkter jämfört med andra kommuner.

En osäkerhet finns kring flera riktade statsbidrag vilket påverkar möjligheterna för nämnderna att planera och prognostisera de ekonomiska förutsättningarna. Riksdagen kan besluta om nya statsbidrag under löpande budgetår. För 2021 beräknar nämnderna att de kommer att få cirka 320 mnkr i riktade statsbidrag.

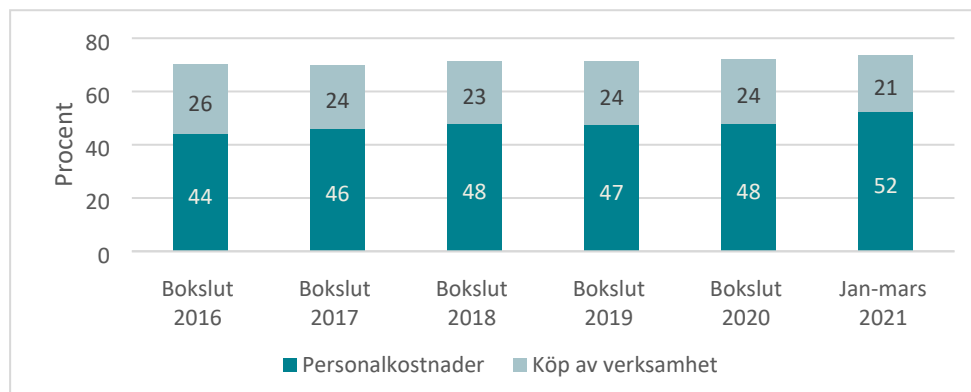
Kommunens övriga intäkter består bland annat av taxor och avgifter samt hyror och arrenden.

Kommunens kostnader

Kommunens två största kostnadslag är personalkostnader och köp av verksamhet som båda påverkas av hur stor del av kommunens verksamhet som bedrivs i egen regi.

En av indikatorerna till målet kostnadseffektiv verksamhet har som målvärde att ”Personalkostnader plus externt köpta tjänsters andel av verksamhetens bruttokostnad” ska vara mindre än 70 procent. För perioden januari-mars 2021 uppgår andelen till 73,7 procent. Coronapandemin har påverkat personalkostnaderna under 2020 och 2021. Uttag av semester sker till största delen under sommaren vilket gör att personalkostnaderna är ojämnt fördelade över året.

Procentuell andel för personalkostnader och köp av verksamhet av kommunens totala kostnader

Lokalkostnader och avskrivningar är två andra kostnadsslag som är viktiga att följa. Om lokalkostnader och kapitalkostnader ökar sin andel minskar utrymmet för övrig verksamhet. Det är också en indikator som följs för att kunna bedöma om målet kostnadseffektiv verksamhet uppnås då ett effektivt lokalutnyttjande är viktigt. Enligt indikatorn ska ”Lokalkostnader och avskrivningar andel av verksamhetens bruttokostnad” vara mindre än 15. Utfallet för 2020 var 14,8 procent och för årets tre första månader är andelen 19,4 procent. För kommande år finns behov av en utbyggnad vilket ökar risken för att lokalkostnaderna ökar sin andel av verksamhetens kostnader vilket medför att det finns behov av att se över/förändra lokalanvändningen.

Budgetavvikelser

Kommunens prognostiserade budgetavvikelse uppgår till plus 270 mnkr. Nedan redovisas de olika delposterna. Förbättringen jämfört med budget beror främst på förbättrade skatteintäkter enligt SKR:s prognos den 18 februari jämfört med prognosen från augusti 2020 som budgeten var beräknad utifrån. Den andra stora budgetavvikelsen avser resurs- och reservmedel samt statsbidraget för höga sjuklönekostnader och beräknas till plus 137 mnkr. Då det är i början av året har kommunstyrelsen inte fattat så många beslut om ianspråktagande av resursmedel. På grund av färre invånare än prognostiserat har nämnderna återbetalt ersättning enligt kommunens resursfördelningsmodell för demografiska förändringar.

	Prognos 2021	Budget 2021	Avvikelse	Avvikelse bokslut 2020
Ekonomi, belopp mnkr				
Nämnderna	-9 501	-9 466	-35	226
Justering finansiella intäkter som ingår i nämndernas resultat				-11
Exploateringsverksamheten	86	77	9	14
Intern ränta, pensionsenhet	22	29	-8	-69
Resurs-och reservmedel, statsbidrag höga sjuklönekostnader	19	-118	137	219
Skatteintäkter, utjämning, generella statsbidrag	9 232	9 048	184	12
Finansnetto (inkl finansiell kostnad pensionsenhet)	412	373	39	172
Ianspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)	0	57	-57	
Årets resultat och budgetavvikelse	270	0	270	565
Resultat efter balanskravsjusteringar	255			181

Nämndernas prognostiserade budgetavvikelser för 2021

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur kommunens intäkter som främst består av skatteintäkter ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Nämndernas prognoser är osäkra med anledning av coronapandemins effekter på verksamhet och ekonomi under året. Nämnderna prognostiserar sammantaget en budgetavvikelse med minus 35 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 0,37 procent av deras samlade budget.

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än minus 1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Social- och omsorgsnämnden samt arbetsmarknadsnämnden samt prognostiserar underskott som beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än minus 1 mnkr. Båda dessa nämnder prognostiserade underskott även 2020 och redovisade åtgärdsplaner till kommunstyrelsen som följs upp i delårsrapporterna. När fullmäktige beslutade om budget för 2021 hösten 2020 utökades social- och omsorgsnämndens budgetram med 45 mnkr och arbetsmarknadsnämndens budgetram med 62 mnkr utöver uppräknade pris- och löneökningar jämfört med tidigare beslutad plan. Social- och omsorgsnämnden prognostiserar ett underskott med 31 mnkr och arbetsmarknadsnämnden ett underskott med 25 mnkr. När social- och omsorgsnämnden behandlade delårsrapporten per den 31 mars gav de social- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att revidera åtgärdsplanen för ett nytt ställningstagande i juni. Arbetsmarknadsnämndens underskott avser till stor del försörjningsstödet och är beroende av utvecklingen på arbetsmarknaden. Prognosläget är mycket osäkert och nämnden avvaktar bättre och säkrare underlag i prognosen efter utfall till och med 31 augusti.

Prognostiserade budgetavvikelser för helår 2021 och utfall i bokslut 2020

Budgetavvikelser, belopp mnkr	Prognos helår 2021 mars	Bokslut 2020
Kommunstyrelsen	6,3	69,6
varav kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen	5,3	54,8
varav verksamhetsstöd och service	0,9	6,8
varav Leanlink	0,0	8,0
Äldrenämnden	40,0	51,6
Social- och omsorgsnämnden	-30,6	-26,2
Barn- och ungdomsnämnden	-26,7	81,0
Bildningsnämnden	-4,6	18,7
Arbetsmarknadsnämnden	-24,8	0,0
Kultur- och fritidsnämnden	0,0	-0,4
Samhällsbyggnadsnämnden	3,4	24,8
Bygg- och miljönämnden	2,4	6,4
Övriga nämnder	-0,7	0,5
Summa nämndernas budgetavvikelse	-35,2	226,0

Längre fram i rapporten under rubriken "Nämndernas kommentarer till prognostiserade budgetavvikelser för 2021" redovisas ytterligare kommentarer till budgetavvikelserna ovan.

Social- och omsorgsnämnden prognostiserar ett underskott med 31 mnkr. Den största andelen av underskottet utgörs av heldygnsplaceringar barn och unga där det förväntas ett underskott på 21 mnkr. Nämndens arbete fortgår med åtgärder kring barn och unga bl.a. pågår en omfattande översyn av arbetet och insatserna.

Arbetsmarknadsnämnden prognostiserar ett underskott med 25 mnkr varav 23 mnkr avser ekonomiskt bistånd och 4 mnkr nämndens ersättning till social- och omsorgsförvaltningen.

Barn- och ungdomsnämnden prognostiserar ett underskott med 27 som avser grundsärskolan då elevantalet fortsätter att öka med drygt 20 % d.v.s. 40 stycken elever. En plats i sarskolan kostar cirka fyra gånger mer än en plats i grundskolan. Inom förskolan överskrider kostnaden för grundersättningen budgeten då antal inskrivna barn är fler än budgeterat antal.

Äldrenämnden prognostiserar ett överskott med 40 mnkr som främst avser hemtjänst. Den låga efterfrågan av hemtjänst under 2020 fortsätter in på 2021 på grund av pandemin. En förväntan finns att efterfrågan kommer att öka i takt med att vaccinering genomförs.

Budgetavvikelser för resurs- och reservmedel, exploateringsverksamheten samt pensionsenheten

Kommunen har resursmedel som kan fördelas till nämnderna som tilläggsanslag efter beslut i kommunstyrelsen. Dessutom har kommunen en central reserv för demografiska förändringar. Sammantaget prognostiseras överskottet för resurs- och reservmedel, intern ränta samt statsbidraget för sjuklönekostnader till 136 mnkr jämfört med budgeten.

De olika delarna som ingår beräknar följande avvikelser mot budget:

- Kommunstyrelsens resursmedel: +69 mnkr, det har gått kort tid av året och ytterligare beslut om inspråktagande kommer troligen att fattas under året.
- Försenad nystartad verksamhet: +14 mnkr
- Reserv för demografiska förändringar: +35 mnkr, överskottet beror på färre invånare än befolkningsprognosen från våren 2020 beräknade.
- Ersättning januari-april från staten för höga sjuklönekostnader p.g.a. coronapandemin som inte är budgeterade +19 mnkr
- Intern ränta: -1 mnkr

Exploateringsverksamhetens nettointäkt/resultat beräknas till 86 mnkr vilket är 9 mnkr mer än budget. De nya redovisningsprinciperna som gäller fr.o.m. 2019 innebär att resultatet från exploateringsverksamheten kommer att fluktuera mer än tidigare och resultatkravet/den budgeterade intäkten är vad verksamheten genomsnittligt förväntas generera per år.

Pensionsenhetens avvikelse mot budget är ofta stora då små förändringar av antaganden för beräkning av pensionskulden blir stora belopp eftersom skulden uppgår till drygt 3 miljarder kronor. Prognosen från pensionsadministratören innebär att budgetavvikelsen för år 2021 beräknas till plus 34 mnkr varav plus 41 mnkr redovisas som finansiella kostnader och ingår inte i beloppet ovan.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning mellan Sveriges kommuner utgör cirka 80 procent av kommunens intäkter. Den samlade nettointäkten för skatt, utjämning, statsbidrag och den kommunala fastighetsavgiften beräknas till 9,2 miljarder kronor för 2021. Det motsvarar en ökning med 3,3 procent jämfört med år 2020.

Budgeten som kommunfullmäktige fastställde den 29 september/8 december var beräknad utifrån Sveriges kommuner och regioner (SKR) skatteprognos den 24 augusti kompletterad med extra statliga tillskott i budgetpropositionen som kom i september 2020. SKR:s prognos den 18 februari innebär förändrade skatteintäkter, generella statsbidrag samt inkomst- och kostnadsutjämning jämfört med budget. Även lägre befolkningsökning under 2020 än prognostiserat och förändrade befolkningsprognos för 2021 påverkar. Sammantaget är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 184 mnkr högre än budgeterat varav skatteintäkterna utgör 153 mnkr av ökningen.

Riksdagen har beslutat om att förlänga statsbidraget för höga sjuklönekostnader med anledning av pandemin till och med april 2021. Kommunen beräknas i prognosen att få 19 mnkr för januari-april. Dessa redovisas tillsammans med verksamhetens nettokostnader.

Sveriges Kommuner och Regioner presenterade en ny prognos/scenario för skatteintäkterna den 18 februari. Om den samhällsekonomiska utvecklingen skriver de ”I likhet med föregående prognos bedöms konjunkturen stärkas i Sverige 2021. En endast svag återhämtning beräknas ske i början av året, likt den svaga utveckling som präglade avslutningen av 2020. Såväl BNP som sysselsättning antas dock få bättre fart under andra halvan av 2021. Avgörande för utvecklingen blir naturligtvis pandemin, hur smittspridning, vaccinationsprogram och restriktioner fortlöper världen över. Prognososäkerheten bedöms ännu vara högre än normalt, även om det värsta av pandemin torde ligga bakom oss.

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett scenario med en utdragen återhämtning av den svenska samhälls ekonomin, där ett balanserat konjunkturläge inte nås förrän 2024. Det låga resursutnyttjandet i nuläget innebär en potential för hög BNP-tillväxt, när återhämtningen väl tar fart igen. Därför beräknas BNP-tillväxten ligga klart högre än den trendmässiga vid en sådan uppgångsfas, vilket medför en åtföljande förstärkning av sysselsättningen och det kommunala skatteunderlaget.”

Finansnettot

Finansnettot är positivt då de finansiella intäkterna är större än kostnaderna. Intäkterna/kostnaderna kommer inte jämt fördelat över året.

Marknadsvärdesförändringar i kommunens placeringsportföljer bokförs endast per 31 augusti och 31 december och ingår inte i redovisat resultat per den 31 mars eller i prognosen. Värde tillväxten i kommunens placeringsportföljer per 31 mars överstiger budgeterade intäkter på helårsbasis. Det kan komma att förändras under året.

Belopp mnkr	Prognos 2021	Budget 2021	Avvikelse prognos mars
Koncernfinansiering	0	0	0
Intäkter medlemskap Kommuninvest	6	6	0
Finansiell intäkt för flygplatsen från Linköpings Stadshus AB	43	43	0
Utdelning från Linköpings Stadshus AB	70	70	0
Bosociala medel	67	67	0
Långsiktiga placeringar	190	190	0
Pensionsmedelsplaceringar	54	54	0
Kommunens övriga finansiella intäkter	36	42	-6
Kostnader, inkl. räntekostnader för kommunens lån	-6	-6	0
Finansiell kostnad för kommunens pensionsförpliktelse bl.a. räntekostnad och basbeloppsuppräknig	-52	-93	41
Summa finansnetto	412	373	39

Den stora avvikelsen i prognosen, jämfört med budget, avser finansiell kostnad för pensionsförpliktelse, kostnaden avviker positivt mot budget.

Storleken på borgensintäkter beror dels av hur bolagens lån är fördelade på kortfristiga lån och långfristiga lån och hur lånevolymen totalt utvecklas.

Det pågår en strukturförändring avseende bolagens lånelöften där kommunen har handlat upp lånelöfte externt för vidareförmedling till bolagen. Den nya strukturen kan komma att påverka kommunens intäkter från bolagen det vill säga posten övriga finansiella intäkter.

Utdelningar från kommunens bolag

I resultaträkningen under rubriken finansnetto ingår utdelningar från Linköpings Stadshus AB enligt nedan:

Utdelningar från kommunens bolag som ingår i budgeten, belopp mnkr	Prognos 2021	Budget 2021	Avvikelse
Utdelning från Linköpings Stadshus AB	30	30	0
Tillfälligt ökad utdelning från Linköpings Stadshus AB	40	40	0
Bosociala medel från AB Stångåstaden	67	67	0
Intäkt för flygplatsen från Linköpings Stadshus AB	43	43	0
Summa	180	180	0

Enligt lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag kan en värdeöverföring göras från ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolag till ägaren under vissa givna förutsättningar. Utdelningen redovisas som en finansiell intäkt och ingår i det budgeterade finansnettot. Linköpings kommun kommer i enlighet med lagen att använda utdelningen till åtgärder som främjar integration och social sammanhållning eller tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar.

Kommunens likviditet

Kommunens bankkonto likviditet uppgår till minus 238 mnkr, checkkrediten uppgår till 600 mnkr. Räntan på checken uppgår till 0,06 %. Betalningsberedskapen är, tack vare checkkrediten, fortsatt god.

Vi kommer att öka upplåningen under vår/försommar och planerar att hålla saldoto på bankkontot på ca 0 mnkr

Lån

Per 2021-03-31 hade kommunen 600 mnkr i lån, huvudsakligen för att möta utgifter för simhallen. Låneramen tillåter lån upp till 1 133 mnkr men prognosen för upptagna lån vid årets slut är 716 mnkr. Snitträntan på lånen är 0,064 % inklusive kostnader för räntesäkringar. Kapitalbindning uppgår till 1,03 år och räntebindningen 2,74 år.

Pensionsförpliktelser

Linköpings kommun redovisar sina pensionsåtaganden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att samtliga pensionsförpliktelser redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. Pensionsförpliktelserna för pensioner intjänade före 1998 har minskat och pensioner intjänade från och med 1998 har ökat. Pensioner som är intjänade från och med 1998 utgörs till största delen av avgiftsbestämd pension vilket inte leder till att pensionsavsättningen ackumuleras utan utbetalas varje år. Att pensionsavsättningen ändå ökar beror främst på fler nyanställda med rätt till förmånsbestämd pension (lön över drygt 41 tkr/månad). Pensionsavsättningen för den del som är intjänad före 1998 (ansvarsförbindelsen) minskar successivt vilket beror på att den utgjordes av förmånsbestämd pension som nu minskar vartefter pensionsutbetalningar sker. För att täcka årets intjänande av pensions-

kostnader görs ett påslag på lönekostnaden för respektive verksamhet, vilket ingår i personalomkostnadspåslaget. Detta ger en intern intäkt i form av kalkylerad pensionskostnad (KP) som för år 2020 uppgick till nästan 300 mnkr. Därutöver har pensionsenheten en budgettram för år 2020 på 94 mnkr för att finansiera förändring av tidigare intjänad pensionsavsättning.

Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska framtida pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet för de externa placeringarna har ökat under 2020. Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2019 till 1,86 miljarder kronor och den 31 december 2020 till 1,95 miljarder kronor. Det motsvarade 100 procent av pensionsavsättningen som är intjänad från och med 1998. Konsolideringsgraden (det vill säga så stor andel av de prognostiserade utbetalningarna som kan finansieras med externa placeringar) för pensioner intjänade före 1998 har ökat från 44,2 procent i bokslut 2019 till 45,8 procent den 31 december 2020.

Kommunens investeringar och exploateringsverksamhet

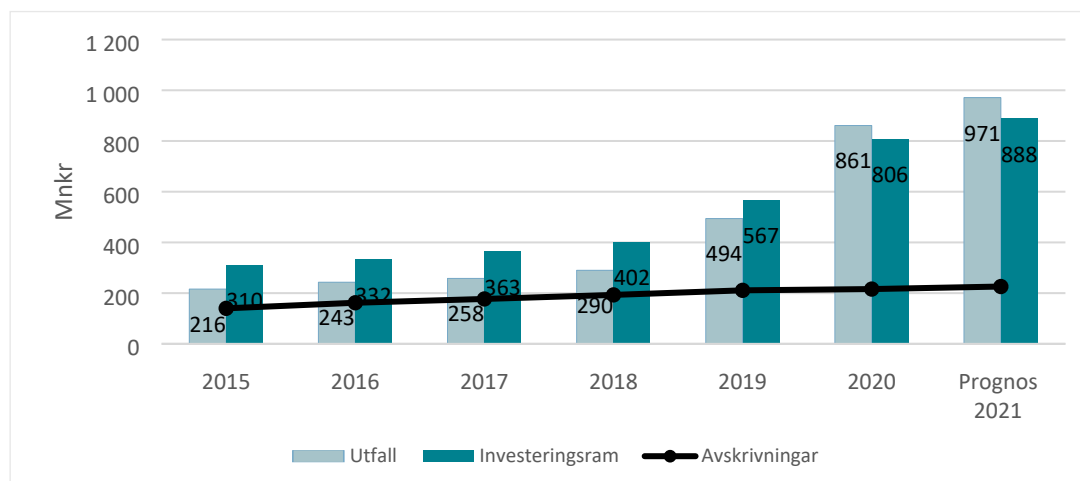
En kommun ska enligt lag tillhandahålla bland annat renhållning, vattenförsörjning och avlopp (VA). Dessa delar bedrivs i bolagsform i Linköpings kommun. Även tillhandahållande av kommunens verksamhetslokaler bedrivs i bolag därför är kommunens investeringar lägre än de flesta andra kommuners. Kommunens investeringar består bland annat av nya gator, parker, inventarier, IT etc.

Kommunens nettoinvesteringar per 31 mars 2021 uppgick till 128 mnkr, motsvarande period förra året uppgick de till 130 mnkr.

Kommunens investeringsvolym har ökat det senaste året på grund av projektet ny simhall. Helårsprognosen för kommunens nettoinvesteringar 2021 uppskattas till 971 mnkr, vilket är 83 mnkr högre än investeringsramen för 2021. Den främsta anledningen till avvikelserna är att 56 mnkr utöver årets investeringsram investerats i den nya simhallen, investeringarna följer emellertid Lejonfastigheters plan där beslutad total investeringsram för projektet är fördelad med en större tyngd år 2021 än kommunens egen fördelning detta år. Den totala investeringsbudgeten för den nya simhallen beräknas till 990 mnkr. Kommunens övriga investeringar prognostiseras till 618 mnkr. I prognosen överskrider samhällsbyggnadsnämnden årets investeringsram med 30 mnkr vilket främst beror på kraftig ökning av investeringar avseende exploatering. Exploateringstrycket är fortsatt stort och behovet ser inte ut att minska de kommande åren.

Av diagrammet nedan framgår att genomförda investeringar ofta är lägre än respektive års investeringsram vilket oftast beror på förseningar jämfört med planerat. För 2020 och i prognosen för 2021 beräknas investeringarna vara högre än planerat.

Nettoinvesteringar per år

Kommunfullmäktige har beslutat att hela investeringsprojektet ny simhall ska finansieras med externa lån. Vid utgången av 2021 beräknas ca 890 mnkr ha investerats i ny simhall och kommunen hade tagit upp 716 mnkr i externa lån. Årets investeringar finansieras även med avskrivningar och egen likviditet.

Kommunens investeringsvolym förväntas öka kommande år och ytterligare ett stort projekt ska inledas, Ullevileden. En högre investeringsvolym medför ökade avskrivningar och driftskostnaderna vilket innebär att utrymmet för övrig verksamhet minskar. När kommunen tar upp externa lån för att finansiera investeringar uppstår räntekostnader vilket tränger undan driftsmedel för att bedriva verksamhet. Räntekostnaderna för de externa lånen beräknas till 1,6 mnkr för helår 2021.

Avskrivningarna finansierar reinvesteringar. Investeringar i mark, fastigheter och större anläggningar som är långsiktiga som till exempel simhallen och Ullevileden kan lånefinansieras då kommande generationer kommer att nyttja dem under många år och marken normalt inte förlorar i värde. För att kunna finansiera övriga investe-

ringar med egna medel behöver kommande års budgeterade resultat vara positivt. Ett positivt resultat innebär också att kommunen får utrymme att amortera på upptagna lån.

Finansiering av investeringarna

Belopp mnkr	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Prognos 2021
Nettoinvesteringar	494	861	971
<i>Finansiering</i>			
Egen likviditet	283	245	429
Avskrivningar	211	216	226
Nya externa lån	0	400	316
Akkumulerad låneram			1 133

Pågående projekt är sådana investeringar som inte har blivit slutförda och aktiverade som anläggningstillgång. Avskrivningar och intern ränta beräknas inte för pågående projekt men när de tas i bruk och aktiveras belastas nämnderna med denna kostnad. Utgifter för pågående projekt per siste december 2020 uppgick till 783 mnkr, jämfört med 473 mnkr föregående år. Av dessa 783 mnkr avsåg 536 mnkr projektet ny simhall.

För mer information om kommunens investerings- samt exploateringsverksamhet se avsnittet ” Investeringsredovisning per den 31 mars och prognos för helår 2021 med kommentarer” längre fram i rapporten

Exploateringsverksamheten

Kommunens exploateringsverksamhet anskaffar, utvecklar och iordningsställer mark för bostads- och verksamhetsändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet ska denna klassificeras och värderas som en omsättningstillgång. Gator, parkmark, belysning med mera, som ska finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. Dessa investeringar kommer att påverka kommunens budget kommande år genom ökade drifts- och underhållskostnader.

På grund av ändrade redovisningsprinciper har kommunens exploateringsredovisning förändrats 2020. Kommunens utgifter för investeringar på allmän platsmark kopplade till exploateringar redovisas numera inom investeringsverksamheten medan intäkter i form av exploateringsbidrag och markförsäljning fortsatt redovisas inom exploateringsverksamheten. Det innebär att resultatet från exploateringsverksamheten kommer vara högre samt variera mer än tidigare och resultatkravet/den budgeterade intäkten är vad verksamheten genomsnittligt förväntas generera per år.

Exploateringsredovisning 2021, Belopp mnkr	2021 jan-mars	2021 Prognos
Effekter på resultaträkningen		
Intäkter markförsäljning	53	80
Exploateringsbidrag och övriga intäkter	2	11
Vinst avslutade projekt	4	15
Summa intäkter	59	106
Kostnader årets försålda mark	-10	-20
Förlust avslutade projekt	0	0
Övriga kostnader	0	0
Summa kostnader	-10	-20
Resultat före resultatkrav	49	86
Resultatkrav/budgeterad intäkt	-32	-77
Resultat/budgetavvikelse	17	9

Exploateringsresultat kommer av tre delar, varav volym såld mark är den klart största. De andra två är intäkter från exploateringsbidrag från privata exploatörer samt eventuella resultat effekter i samband med att äldre projekt avslutas.

Volymen slutöverlåtelse uppgår till 53 mnkr under första kvartalet, som till övervägande del består av en stor överlåtelse/markreglering i Mörtlösa samt en stor överlåtelse i Vallastaden.

Prognosen för 2021 avseende volym försåld mark ligger på 80 mnkr. Exploateringsbidragen väntas landa på ca 11 mnkr. Budgeten för exploateringen är baserad på det resultatkrav som ligger fast för varje år och ej på specifika beräkningar för året i fråga.

Prognosen avseende resultatet för exploateringen 2021 väntas, trots den lägre volymen försåld mark, överträffa den budgeterade nettointäkten med ca 10 mnkr. Detta beror främst på ytterligare ett avslut av äldre projekt som har ett vilande positivt resultat som faller ut i samband med avslutet.

Som alltid innehåller exploateringsresultatprognos osäkerheter eftersom exploateringsresultatet helt är avhängigt den exakta tidpunkten för marköverlåtelser och anläggningars ibrukttagande.

Uppföljning av strategiska utvecklingsuppdrag

Av kommunfullmäktiges kommungemensamma strategiska utvecklingsuppdrag i Budget 2021 med plan för 2022-2024 bedöms tio av elva som pågående och 1 genomfört. I stora delar bedöms uppdragen genomföras som planerat. Avvikelserna beror främst på att ett antal planerade aktiviteter har försenats eller förskjutits till 2022 för att hantera behovet av åtgärder och insatser till följd av coronapandemin. Av nämndernas delårsrapporter framgår hur nämnderna arbetat med de kommungemensamma och nämndspecifika strategiska utvecklingsuppdrag som kommunfullmäktige beslutade om i Budget 2021 med plan för 2022-2024.

Kommungemensamma

Samtliga nämnder ska prioritera och avsätta resurser för att genomföra åtgärder i enlighet med handlingsplan för koldioxidneutralt Linköping 2025.

Samtliga nämnder har i uppdrag att inarbeta och avsätta resurser för att genomföra åtgärder i enlighet med handlingsplan för koldioxidneutralt Linköping 2025. Åtta nämnder har i internbudget och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår. På grund av arbetsmarknadsnämndens begränsade uppdrag och verksamhet har nämnden inte planerat in åtgärder. Samhällsbyggnadsnämnden anger att förvaltningens arbete med beteendepåverkande åtgärder inom hållbarhetsområdet kan påverkas vid fortsatta restriktioner. Exempel på genomförda åtgärder är samordnade inköp och varuleveranser ut till skolorna. I mars fanns det 15 leverantörer som löpande använder SVD (samordnad varudistribution). Vid nya upphandlingar ställs krav att leveranserna ska ske via SVD. Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen har även tagit fram rutiner som stöttar förskolor/skolor/gymnasium att erbjuda måltider baserade på ekologiska och närproducerade livsmedel utifrån ny kostpolicy och avtal.

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att samtliga åtta nämnder har pågående aktiviteter. Fyra nämnder anger att delar av arbetet kan förskjutas till 2022.

Samtliga nämnder ska genomföra åtgärder i enlighet med Linköpings kommuns handlingsplan för klimatanpassning och enligt respektive nämnds handlingsplan utifrån kemikalieprogrammet.

Samtliga nämnder har i uppdrag att genomföra åtgärder i enlighet med Linköpings kommuns handlingsplan för klimatanpassning och enligt respektive nämnds handlingsplan utifrån kemikalieprogrammet. Åtta nämnder har i internbudgetar och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår. På grund av arbetsmarknadsnämndens begränsade uppdrag har nämnden inte planerat in åtgärder. Exempel på genomförda aktiviteter är att vägledning för dagvattenhantering tagits fram och en värmekatering för Linköping stad har tagits fram.

Bygg- och miljönämnden anger att coronapandemin negativt påverkar möjligheterna att genomföra åtgärderna i enlighet med kemikalieprogrammets tillhörande handlingsplan eftersom vissa kontroller inte är lämpliga att genomföra under pandemin.

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att fem av nio nämnder har pågående aktiviteter och tre har kvarstående aktiviteter. Fem nämnder anger att delar av arbetet kan förskjutas till 2022.

Samtliga nämnder ska utveckla samordningen mellan nämnder och inom koncernen för effektivare insatser och åtgärder för att minska och motverka segregation och otrygghet.

Samtliga nämnder har i uppdrag att utveckla samordningen mellan nämnder och inom koncernen för effektivare insatser och åtgärder för att minska och motverka segregation och otrygghet. Samtliga nio nämnder har i internbudgetar och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår. Arbetet bedrivs främst utifrån kommunens åtgärdsplan mot segregation (KS 2020-754). Berörda förvaltningar deltar löpande i kommunens grupp för samordning mot segregation.

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att samtliga nio nämnder har pågående aktiviteter. En nämnd anger att delar av arbetet kan förskjutas till 2022.

Samtliga nämnder ska effektivisera nyttjandet av administrativa- och verksamhetslokaler samt övriga kommunala anläggningar.

Samtliga nämnder har i uppdrag att effektivisera nyttjandet av administrativa- och verksamhetslokaler samt övriga kommunala anläggningar. Åtta nämnder har i internbudget och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår. På grund av arbetsmarknadsnämndens uppdrag och verksamhet har nämnden inte planerat in åtgärder. Exempel på pågående aktiviteter är införandet av aktivitetsbaserat arbetssätt inom flera verksamheter och framtagandet av riktlinjer med skarpare krav vid beställning av nya förskole- och skollokalerna (konceptskolor/förskolor).

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att åtta nämnder har pågående aktiviteter. Två nämnder anger att delar av arbetet kan förskjutas till 2022.

Samtliga nämnder ska se över sin egen inköpsorganisation i syftet att säkerställa en hög e-handels- och avtalstrohet.

Samtliga nämnder har i uppdrag att se över sin egen inköpsorganisation i syfte att säkerställa en hög e-handels- och avtalstrohet. Samtliga nio nämnder har i internbudget och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår. Exempel på pågående aktiviteter är utvecklad uppföljning och utveckling av kommunens e-handel.

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att sex av nio nämnder har pågående aktiviteter och två har kvarstående aktiviteter. Två nämnder anger att delar av arbetet kan förskjutas till 2022.

Samtliga nämnder ska beakta kommunens Nuläges- och trendrapport - Linköpings utmaningar (OBS-rapporten) och resultatjämförelser (Kommunens Kvalitet i Korthet och Resultatrapporten R9) i sitt budgetarbete

Samtliga nämnder har i uppdrag att beakta kommunens Nuläges- och trendrapport - Linköpings utmaningar (OBS-rapporten) och resultatjämförelser (Kommunens Kvalitet i Korthet och Resultatrapporten R9) i budgetarbetet. I internbudgetarna och förvaltningarnas verksamhetsplaner har nämnder och förvaltningar beaktat och inarbetat åtgärder i enlighet med uppdraget. Verksamheterna bör dock fortsätta att systematiskt arbeta med att på övergripande nivå jämföra och analysera produktivitet och effektivitet inom olika områden. Dels för att hitta kommuner att lära och inspireras av och dels som ett underlag i arbetet att utveckla verksamheten genom att se över om, hur och var det skulle vara möjligt att öka effektiviteten.

Uppdraget bedöms sammantaget som genomfört.

Samtliga nämnder ska effektivisera verksamheten och frigöra ytterligare resurser genom digitalisering.

Samtliga nämnder har i uppdrag att effektivisera verksamheten och frigöra ytterligare resurser genom digitalisering. Samtliga nio nämnder har i internbudget och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår utifrån objektsplanerna PM3. Exempel på pågående aktiviteter är införande och implementering av digitala verktyg för att förbättra och utveckla dialogen kring elevernas kunskapsuppföljning mellan elev och lärare samt även vårdnadshavare samt mellan förskola och barnens vårdnadshavare. Därutöver har arkiverad information digitaliserats och visualiserats för medborgare och kommunen arbetar med att skapa och etablera en enhetlig tjänsteportal för intern service inom kommunen.

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att åtta av nio nämnder har pågående aktiviteter och en har kvarstående aktiviteter.

Samtliga nämnder ska stärka organisationens digitala mognad.

Samtliga nämnder har i uppdrag att stärka organisationens digitala mognad. Samtliga nio nämnder har i internbudgetar och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår, bland annat i enlighet med upprättade handlingsplaner för digital mognad (DIMIOS).

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att åtta av nio nämnder har pågående aktiviteter och en har kvarstående aktiviteter.

Samtliga nämnder ska utifrån personalframskrivningsanalyser anpassa rekryteringsbehovet till ekonomisk ram.

Samtliga nämnder har i uppdrag att utifrån personalframskrivningsanalyser anpassa rekryteringsbehovet till ekonomisk ram. Sex nämnder har i internbudget och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår. Arbetsmarknadsnämnden, barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden har inte redovisat några planerade aktiviteter kopplat till uppdraget.

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att en av sex nämnder har genomfört planerade aktiviteter, fyra har pågående aktiviteter och en har kvarstående aktiviteter.

Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att stärka chefers förutsättningar samt minska personalomsättning och sjukfrånvaro.

Samtliga nämnder har i uppdrag att vidta åtgärder för att stärka chefers förutsättningar samt minska personalomsättning och sjukfrånvaro. Samtliga nio nämnder har i internbudgetar och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår, bland annat inom ramen för arbetsmiljöarbetet.

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att åtta av nio nämnder har pågående aktiviteter och en har kvarstående aktiviteter. Två nämnder anger att delar av arbetet kan förskjutas till 2022.

Samtliga nämnder ska tillskapa ett ökat antal platser för arbetsmarknadsanställningar i kommunkoncernen.

Samtliga nämnder har i uppdrag att tillskapa ett ökat antal platser för arbetsmarknadsanställningar i kommunkoncernen. Nio nämnder har i internbudget och förvaltningarnas verksamhetsplaner planerat åtgärder i enlighet med uppdrag där ett antal aktiviteter pågår. Arbetsmarknadsnämnden, barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden anger att aktiviteter för att öka antalet arbetsmarknadsanställningar i förvaltningens verksamheter förskjuts till oktober 2021. Bygg- och miljönämnden och samhällsbyggnadsnämnden anger att det finns stora svårigheter att erbjuda arbetsmarknadsanställningar under coronapandemin då arbetsuppgifter och handledning förutsätter att personer fysiskt kan vara på plats.

Av tabellen nedan framgår utvecklingen av antalet arbetsmarknadsplatser.

Nämndindikator	2019	2020	Mars 2021	Målvärde
Kommunledningsförvaltningen	2	1	0	8
Kultur- och fritidsförvaltningen	20	16	6	25
Leanlink	i.u.	67		67
Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen	3	27	1	12
Social- och omsorgsförvaltningen	3	12	4	17
UAF	177	151		180
Verksamhetsstöd och service	2	2	2	8

Uppdraget bedöms sammantaget som pågående. Bedömningen baseras på att samtliga nio nämnder har pågående aktiviteter. Två nämnder anger att delar av arbetet kan förskjutas till 2022.

Kommunens personal

Linköpings kommun har höga ambitioner som arbetsgivare. Vi vill klara omställningen till nya vägar för kompetensförsörjning samtidigt som vi vill vara en handlingskraftig, nytänkande och engagerad arbetsgivare. Både nuvarande och potentiella medarbetare ska se Linköpings kommun som det bästa valet av arbetsgivare. Vår förmåga att ha rätt arbetsgivarpolitik det vill säga att kunna attrahera, rekrytera, behålla och utveckla chefer och medarbetare och samtidigt skapa nya vägar till kompetensförsörjning är avgörande för att vi både ska nå goda verksamhetsresultat och kunna hantera den tillväxt som väntas i framtiden.

Personalstatistik

Under den senaste tolv månadersperioden har antalet medarbetare ökat med 184 personer till 10 310 anställda med månadslön, omräknat motsvaras det av 9 049 årsarbeten. Förändring i förvaltningsorganisationen gör jämförelser lite haltande men Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, Verksamhetsstöd och Service samt Leanlink står för majoriteten av nyanställningar vilka kan relateras till verksamhetsövergångar och ökad volym. Personalomsättningen minskar något till 1,6 %. Andelen tillsvidareanställda med heltidsanställning ökar med 0,4 procentenheter till 83,7%.

Antal tillsvidare och visstidsanställd personal

Personal	Mars 2020	Mars 2021
Antal tillsvidareanställda	9 375	9 520
varav barn- och ungdomsnämnden	4 584	4 648
varav bildningsnämnden	793	834
varav Leanlink	2 546	2 562
Antal visstidsanställda	751	790
Summa antal anställda med månadslön	10 126	10 310
Antal visstidsanställda med timlön	2 580	2 312
Antal anställda	12 706	12 622

Utförd tid

Hittills under året har drygt 4,3 miljoner arbetstimmar utförts. Tillfällig personal med timlön har utfört arbete med drygt 332 000 timmar, en minskning med drygt 44 000 timmar. Omvandlat motsvarar den timanställda personalresursen 167 årsarbeten till en kostnad av 52 mnkr. Minskning av timlönetid kan relateras till pågående pandemin och redovisas från samtliga verksamheter förutom inom Teknikarbete. Under perioden har arbetad mertid i form av fyllnadstid och övertid minskat med sammanlagt 8 900. Utbetald ersättning för fyllnadstid och övertid uppgår till 6,8 mnkr.

Frånvaro

Den totala frånvaron är 1,1 miljoner timmar. Sjukfrånvaro, semester och föräldraledighet är de främsta orsakerna till frånvaro. Jämfört med föregående år så minskar sjukfrånvaron med drygt 26 000 timmar. Frånvaron på grund av tillfällig vård av barn (vab) minskar med 6 700 timmar. Medan uttag av semester ökar med drygt 23 000 timmar.

Sjukfrånvaron visade en nedåtgående trend under första kvartalet. Antal sjukfrånvarande är i genomsnitt 1 440 personer eller 14 % av månadsanställd personal som var frånvarande en eller flera dagar per vecka på grund av sjukdom. Samtliga arbetsområden har en minskad sjukfrånvaro förutom hantverksarbete och vård och omsorgsarbete vars sjukfrånvaro är 0,2-0,3 % högre än föregående år.

Total sjukfrånvaro¹

Den totala sjukfrånvaron är 8,6 % det är en minskning med 1,5 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Sjukfrånvaron är fortsatt förhöjd jämfört med medelvärdet² 6,8 %. Den kraftiga ökningen är starkt kopplad till rådande pandemi. Att göra jämförelse med föregående år för att prognostisera sjukfrånvaron under året är svårt när den lokala utvecklingen är så starkt kopplad till pandemins utveckling nationellt. Det som kan konstateras är att sjukfrånvaron kommer att vara fortsatt högre än normalt.

Total sjukfrånvaro 2019-2021, januari-mars resp. år (%)

	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro	7,8	9,1	8,6
Ålder 0-29 år	6,9	9,1	8,1
Ålder 30-49 år	6,7	8,1	8,0
Ålder 50- år	8,1	9,3	9,2
Män	5,1	6,0	6,4
Kvinnor	7,9	9,4	9,1
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag)	39,8	35,7	38,7
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) män	26,3	22,1	27,4
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) kvinnor	42,2	41,6	41,0

Kompetensförsörjning

Vårens kraftansträngningar att informera, utbilda och rekrytera personal till välfärdstjänster inom vård och omsorgsområdet har inneburit lättnader för kommunen att rekrytera personal till verksamheten. Omställningen i samhället efter Covid-19 har dels frigjort ytterligare personalkategorier som söker sig till dessa yrken samt att bilden av offentlig verksamhet som en attraktiv arbetsgivare har stärkts.

Effekterna av Covid-19 har påverkat både det löpande och det strategiska arbetet. Fortsatt har Linköpings kommun ett gott utgångsläge som arbetsgivare. En svag minskning av personalomsättningen kan noteras samtidigt som andelen heltidstjänster ökar kontinuerligt. Trots rekryteringsutmaningar har kommunen en god andel behörig personal i flertalet av våra legitimationsyrken. Vi har sett en positiv utveckling i möjligheterna att rekrytera socialsekreterare och sjuksköterskor och vi får kvalificerade sökande till våra chefstjänster. Inom utbildningsområdet är det ett fortsatt problematiskt rekryteringsläge särskilt när det gäller forskollärare, grundlärare i fritidshem samt i vissa ämneslärargrupper.

Kommunen står inför en situation när personal och kompetensförsörjningsutmaningen inte kommer att kunna lösas enbart genom nyrekryteringar. Det kommer inte finnas tillräckligt med personer med rätt kompetens för uppdragen. Förmågan att hitta nya vägar till kompetensförsörjning är därför avgörande. Genom att organisera arbetet på nya sätt, använda digital teknik och hitta vägar för ett livslångt lärande skapas förutsättningar för att säkra resurser till den kommunala verksamheten.

¹ Lagstadgade redovisningen av sjukfrånvaron, andel av sammanlagd ordinarie arbetstid.

² Medelvärde Q1 2011-2020

Ekonomiska sammanställningar och nämndernas kommentarer

Resultaträkning för kommunen per den 31 mars 2021

Belopp mnkr	Redovisning 31 mars 2021	Redovisning 31 mars 2020	Förändring mnkr	Förändring exkl jämförelse- störande, procent
Verksamhetens intäkter	660	444	216	
Verksamhetens kostnader	-2 854	-2 636	-218	
Jämförelsestörande poster	0	0	0	
Avskrivningar	-55	-53	-2	
Verksamhetens nettokostnader	-2 249	-2 245	-4	0,2
Skatteintäkter	1 973	1 883	90	
Generella statsbidrag, utjämning	291	274	18	
Kommunal fastighetsavgift	49	49	0	
<i>Summa skatteintäkter o bidrag</i>	<i>2 314</i>	<i>2 205</i>	<i>108</i>	<i>4,9</i>
Verksamhetens resultat	65	-40	105	
Finansiella intäkter	17	9	8	
Finansiella kostnader	-20	-22	3	
Jämförelsestörande finansiella poster			0	
<i>Summa finansnetto</i>	<i>-2</i>	<i>-13</i>	<i>11</i>	
Resultat efter finansiella poster	63	-53	115	
PERIODENS RESULTAT	63	-53	115	

Jämförelsestörande poster som ingår i resultatet per den 31 mars

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 5 mnkr. Jämförelsestörande poster bör särskilt beaktas vid jämförelser av resultatet mellan olika år.

Som jämförelsestörande poster räknas också återkommande poster som varierar stort mellan åren, till exempel realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar.

Från och med 2020 marknadsvärderas de finansiella tillgångarna och de orealiserade vinsterna och förlusterna redovisas som jämförelsestörande finansiella poster. Marknadsvärdesförändringar i kommunens placeringsportföljer bokförs endast per 31 augusti och 31 december och ingår inte i redovisat resultat per den 31 mars eller i prognosen.

Det ingår inga jämförelsestörande posterna i resultatet per den 31 mars.

Resultaträkning för kommunen, prognos för helår 2021

	Prognos helår 2021	Budget 2021	Avvikelse prognos	Bokslut 2020	Förändring exkl jämförelse- störande, procent
Belopp mnkr					
Verksamhetens intäkter	2 196	1 895	301	1 998	
Verksamhetens kostnader	-11 344	-11 141	-203	-10 805	
Jämförelsestörande poster	0		0	73	
Avskrivningar	-226	-232	6	-216	
Verksamhetens nettokostnader	-9 374	-9 478	104	-8 949	3,9
Skatteintäkter	7 784	7 631	153	7 376	
Generella statsbidrag, utjämnung	1 164	1 133	32	1 290	
Kommunal fastighetsavgift	283	284	-1	273	
<i>Summa skatteintäkter o bidrag</i>	<i>9 232</i>	<i>9 048</i>	<i>184</i>	<i>8 940</i>	<i>3,3</i>
Verksamhetens resultat	-142	-430	288	-9	
Finansiella intäkter	470	472	-2	335	
Finansiella kostnader	-58	-100	42	-89	
Jämförelsestörande finansiell poster			0	327	
<i>Summa finansnetto</i>	<i>412</i>	<i>373</i>	<i>39</i>	<i>574</i>	<i>67,3</i>
Resultat efter finansiella poster	270	-57	327	565	
lanspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)		57	-57		
ÅRETS RESULTAT	270	0	270	565	
<i>Årets resultat efter balanskravsjusteringar</i>	<i>255</i>			<i>181</i>	

Jämförelsestörande poster som ingår i det prognostiserade resultatet

Det ingår inga jämförelsestörande posterna i prognosen. Observera att någon marknadsvärdering av kommunens placeringsportföljer inte ingår i prognosen för 2021.

Förändrad budget för resultaträkningen under 2021

Förändringar har gjorts av budgeten för resultaträkningen efter att kommunfullmäktige beslutade om budget för 2021 med plan för 2022-2024 den 29 september och 8 december 2020 enligt nedan:

- I budgetpropositionen hösten 2020 aviserade regeringen ett nytt statsbidrag ”för att säkerställa en god vård för och omsorg av äldre personer” med 55 470 tkr till Linköping från och med år 2021. Det budgetterades i budgetposten ”Skatteintäkter och bidrag” i resultaträkningen. Enligt ny information från regeringskansliet och SKR är det inte ett generellt statsbidrag utan ett riktat statsbidrag vilket innebär att det rekvideras av äldrenämnden där också intäkten redovisas. Därför föreslås att budgeten för statsbidraget om 55 470 tkr flyttas till äldrenämnden. Det innebär att äldrenämndens nettoram för budgeten föreslås minskas med 55 470 tkr, observera att budgetutrymmet för nämndens kostnader inte förändras. Motsvarande justering görs för de generella statsbidragen som ingår i budgetposten ”Skatteintäkter och bidrag” i resultaträkningen. I avvaktan på kommunstyrelsens beslut har preliminärt budgetramen för äldrenämnden och de generella statsbidragen justerats i delårsrapporten.

Förslag till omfördelning kommer att behandlas i kommunstyrelsen i samband med delårsrapporten per den 31 mars.

Driftredovisning för nämnderna per den 31 mars 2021

Nettokostnader inkl. avskrivningar, belopp mnkr Nämnd, styrelse	Redovisning 31 mars 2021	Redovisning 31 mars 2020	Förändring
Kommunfullmäktige	3,3	4,2	-0,9
Kommunens revisorer	0,7	1,3	-0,6
Kommunstyrelsen	110,4	122,8	-12,4
<i>varav kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen</i>	110,6	109,8	0,8
<i>varav verksamhetsstöd och service</i>	2,3	-0,5	2,7
<i>varav Leanlink</i>	-2,5	13,5	-16,0
Överförmyndarnämnden	4,0	3,9	0,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	298,1	306,6	-8,5
Social- och omsorgsnämnden	401,7	397,0	4,7
Barn- och ungdomsnämnden	944,3	904,0	40,3
Bildningsnämnden	222,7	208,7	13,9
Kultur- och fritidsnämnden	92,9	100,0	-7,0
Samhällsbyggnadsnämnden	116,2	108,7	7,5
Exploateringsverksamhet ¹	-49,1	-18,9	-30,2
Arbetsmarknadsnämnden	112,9	107,3	5,7
Bygg- och miljönämnden	13,0	7,6	5,4
Delsumma verksamheten	2 271,1	2 253,3	17,8
Pensionsenheten exkl finansiella poster	-2,0	3,6	-5,6
Intern finansiering (intern ränta)	-7,5	-11,8	4,3
Bidrag från staten för sjuklönekostnader under Coronapandemin	-12,8		-12,8
Resursmedel, reserv demografiska förändringar, justering nytillkommen verksamhet	0,0	0,0	0,0
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader	-0,1		-0,1
Verksamhetens nettokostnader	2 248,7	2 245,1	3,6

* Minustecken framför beloppet i kolumnerna för prognos, budget och bokslut motsvarar ett positivt resultat.

Driftredovisning för nämnderna, prognos för helår 2021

Nettokostnader inkl. avskrivningar, belopp mnkr Nämnd, styrelse	Prognos helår 2021	Budget 2021	Avvikelse prognos	Bokslut 2020
Kommunfullmäktige	13,1	12,6	-0,5	12,9
Kommunens revisorer	5,3	5,3	0,0	5,4
Kommunstyrelsen	520,1	526,4	6,3	434,6
<i>varav kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen</i>	<i>521,1</i>	<i>526,4</i>	<i>5,3</i>	<i>449,4</i>
<i>varav verksamhetsstöd och service¹</i>	<i>-0,9</i>	<i>0,0</i>	<i>0,9</i>	<i>-6,8</i>
<i>varav Leanlink</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-8,0</i>
Överförmyndarnämnden	16,2	16,0	-0,1	15,1
Valnämnden	0,3	0,2	0,0	0,2
Äldrenämnden	1 438,5	1 478,5	40,0	1 412,9
Social- och omsorgsnämnden	1 596,5	1 566,0	-30,6	1 593,4
Barn- och ungdomsnämnden	3 612,3	3 585,6	-26,7	3 450,0
Bildningsnämnden	888,3	883,7	-4,6	823,8
Kultur- och fritidsnämnden	373,4	373,4	0,0	380,3
Samhällsbyggnadsnämnden	501,5	505,0	3,4	455,1
Exploateringsverksamhet ¹	-86,2	-76,8	9,4	-90,0
Arbetsmarknadsnämnden	475,7	450,9	-24,8	428,7
Bygg- och miljönämnden	59,6	62,0	2,4	55,2
Delsumma verksamheten	9 414,6	9 388,9	-25,7	8 977,8
Pensionsenheten exkl. finansiella poster	8,7	1,9	-6,7	62,1
Intern finansiering (intern ränta) ¹	-30,6	-31,4	-0,8	-48,0
Bidrag från staten för sjuklönekostnader under Corona-pandemin	-18,8		18,8	-53,5
Resursmedel, reserv demografiska förändringar, justering nytillkommen verksamhet	0,0	118,2	118,2	0,0
Avgår externa finansiella intäkter och kostnader	-0,1		0,1	10,8
Verksamhetens nettokostnader	9 373,8	9 477,7	103,9	8 949,2

* Minustecken framför beloppet i kolumnerna för prognos, budget och bokslut motsvarar ett positivt resultat.

Förändrade budgetramar under 2021

Förändringar av nämndernas budgetramar efter att kommunfullmäktige beslutade om budget för 2021 med plan för 2022-2024 den 29 september och 8 december 2020 enligt nedan:

- Kommunstyrelsens budgetram har utökats med högst 4 000 tkr för höjt friskvårdsbidrag som finansieras med kommunstyrelsens resursmedel. Beslutades i kommunstyrelsen 2020-12-15 § 373.
- Kommunstyrelsens budgetram har utökats med högst 4 900 tkr för Framtidens stadskärna som finansieras med kommunstyrelsens resursmedel. Beslutades i kommunstyrelsen 2021-03-09 § 56
- Preliminär justering för försenad driftstart nytillkommen verksamhet – samhällsbyggnadsnämndens ram har preliminärt minskats med 5 066 tkr och kultur- och fritidsnämndens ram har preliminärt minskats med 9 239 tkr. Justeringen redovisas ovan under rubriken "Resursmedel, reserv för pris o lön, justering nytillkommen verksamhet".
- Slutjustering av resursfördelning för demografiska förändringar utifrån ny befolkningsprognos mars 2021. Äldrenämndens budgetram minskas med 2 874 tkr, barn- och ungdomsnämndens ram minskas med 20 386 tkr och bildningsnämndens minskas med 1 869 tkr. Justeringarna görs mot kommunstyrelsens reserv för demografiska förändringar. Delegation enligt beslut i samband med budget för 2021.
- Social- och omsorgsnämndens budgetram utökas med 5 800 tkr för ökad grundbemanning för vissa verksamheter inom LSS som finansieras med kommunstyrelsens resursmedel. Beslutades i KS den 15 december § 374.
- I budgetpropositionen hösten 2020 aviserade regeringen ett nytt statsbidrag "för att säkerställa en god vård för och omsorg av äldre personer" med 55 470 tkr till Linköping från och med år 2021. Det budgeterades i budgetposten "Skatteintäkter och bidrag" i resultaträkningen. Enligt ny information från regeringskansliet och SKR är det inte ett generellt statsbidrag utan ett riktat statsbidrag vilket innebär att det rekvideras av äldrenämnden där också intäkten redovisas. Därför föreslås att budgeten för statsbidraget om 55 470 tkr flyttas till äldrenämnden. Det innebär att äldrenämndens nettoram för budgeten föreslås minskas med 55 470 tkr, observera att budgetutrymmet för nämndens kostnader inte förändras. Motsvarande justering görs för de generella statsbidragen som ingår i budgetposten "Skatteintäkter och bidrag" i resultaträkningen. I avvaktan på kommunstyrelsens beslut har preliminärt budgetramen för äldrenämnden och de generella statsbidragen justerats i delårsrapporten. Förslag till omfördelning kommer att behandlas i kommunstyrelsen i samband med delårsrapporten per den 31 mars.

Investeringsredovisning per den 31 mars och prognos för helår 2021 med kommentarer

Belopp mnkr	Redovisning jan-mars 2021	Investe- ringsram 2021	Prognos 2021	Avvikelse
Kommunstyrelsen	9	147	155	-9
varav strategisk markreserv	0	50	50	0
varav kommunstyrelsen/kommunlednings- förvaltningen	0	3	3	0
varav Säkerhet	2	44	44	0
varav verksamhetsstöd och service	7	45	54	-9
varav Leanlink	0	5	5	0
Kommunstyrelsen, simhall	78	297	353	-56
Kommunstyrelsen, investeringsreserv	0	15	15	0
Äldrenämnden	0	1	1	0
Social- och omsorgsnämnden	0	1	1	0
Barn- och ungdomsnämnden	1	21	20	1
Bildningsnämnden	0	17	13	4
Kultur- och fritidsnämnden	0	47	41	6
Samhällsbyggnadsnämnden	40	341	371	-30
Arbetsmarknadsnämnden	0	0	0	0
Bygg- och miljönämnden	0	1	1	0
Summa	128	888	971	-83

Förändrad investeringsram under 2021

Nämndernas investeringsramar har ändrats under året enligt nedan:

- Kommunstyrelsens fick föra över 15,347 mnkr från 2020 års investeringsutrymme till 2021, avseende investeringar i civilt försvar, ombyggnation av reception i Stadshuset och anpassningar för aktivitetsbaserade arbetsplatser. Beslutades i kommunfullmäktige 2021-03-30 § 124.
- Kultur- och fritidsnämndens fick föra över 29,0 mnkr från 2020 års investeringsutrymme till 2021, avseende motionsspår i Ekängen, Wahlbeckshallen, konstgräsplan i Linghem, byte av konstgräs samt tält över Ryds konstgräsplan. Beslutades i kommunfullmäktige 2021-03-30 § 124.

Kommunstyrelsen

När det gäller kommunstyrelsens investeringar beror avvikelsen i prognosen på projektet ny simhall där Lejonfastigheter har en annan fördelning av utgifterna för projektet mellan åren då byggnationen pågår än kommunen har i investeringsbudgeten. Lejonfastigheter har tagit en större del av kostnaderna 2020-2021 och det planar sedan ut, medan kommunen har större belopp i sin budget under projektets sista år, 2022. Projektets kostnader kommer att rymmas inom beslutad budget (990 mnkr).

För säkerhetsenheten pågår investeringar inom civilt försvar. 14 mnkr överfördes från investeringsram 2020 och tillsammans med årets ram, 30 mnkr, beräknas totalt 44 mnkr användas under året. MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, kommer att ge ett investeringsbidrag till kommunen men beloppet är ännu oklart.

Verksamhetsstöd och service räknar med investeringar med motsvarande 9 mnkr högre belopp än vad förvaltningen har i årets investeringsram. Förra året erhöles 15 mnkr extra ur kommunstyrelsens investeringsreserv kopplat till LKDATAs behov av inköp, men eftersom de inte kunde disponeras förra året till följd av pandemin och så lyfts nu i samband med delårsrapporten behovet av utökad investeringsram i år istället. Prognosen för investeringarna i år är 54 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Nämnden prognostiserar att genomföra investeringar om 41 mnkr av det för helåret tilldelade investeringsramen om 47 mnkr. De investeringsmedel om 6 mnkr som är avsatta för återlämningsmaskin/utlåningsmaskiner på Stadsbiblioteket kommer på grund av upphandlingsförfarande flyttas fram till 2022 och kommer begäras överflyttade till 2022 i samband med årsbokslut för 2021.

Samhällsbyggnadsnämnden

Investeringsprognosen pekar på en överskridning av investeringsbudgeten med ca 30 mnkr. Detta beror mest på kraftig ökning av investeringar p.g.a. exploatering. Exploateringstrycket är fortsatt stor och behovet ser inte ut att minska de kommande åren.

Stora investeringar som utgörs av Ullevileden är inne i ett tidigt skede med framtagande av handlingar till mark- och miljödomstolen samt projektering inför upphandling planerat till 2022.

Brunnspromenaden med tillhörande park som byggs i samband med exploatering av Brandstationen löper över flera år och beräknas vara klar i sin helhet 2022. Stora avvikelser mot den totala budgeten med ca 12 mnkr p.g.a. av sanering av föroreningar i marken efter tidigare verksamhet.

Övriga investeringar har en positiv avvikelse med anledning av att ett antal projekt inte kommer att genomföras under 2021, bl.a. Färjebron vid Tannefors (+10,5 mnkr) på grund av prioritering av Emriks bro med anledning av att den ska vara färdigställd för gång- och cykeltrafik i samband med att den nya simhallen öppnas. Utveckling av Västra Lingham (+5,9 mnkr) och GC-väg Sjögestad-Mantorp (+4,5mnkr) är framskjutna på grund av behov av ytterligare utredningar.

Reinvesteringar som t.ex. beläggningsprogrammet, brounderhåll och byte av belysningsstolpar har inte startat ännu, vilket utgör stora poster i reinvesteringarna. Det som finns planerat under reinvesteringar bedöms hållas inom ram.

Nämndernas kommentarer till prognostiserade budgetavvikelser för 2021

Budgeten är det viktigaste instrumentet för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur skattemedlen ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än minus 1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen. Arbetsmarknadsnämnden samt social- och omsorgsnämnden prognostiserar underskott som beräknas bli större än 1 % och uppgår till mer än minus 1 mnkr. Båda dessa nämnder prognostiserade underskott även 2020 och redovisade åtgärdsplaner till kommunstyrelsen i juni 2020. De redovisar en uppföljning av planerna i delårsrapporterna. Social- och omsorgsnämnden ger social- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att revidera åtgärdsplanen för ett nytt ställningstagande i juni. Arbetsmarknadsnämndens underskott avser till stor del försörjningsstödet och är beroende av utveckling på arbetsmarknaden. Prognosläget är mycket osäkert och nämnden avvaktar bättre och säkrare underlag i prognosen efter utfall till och med 2021-08-31.

Nedan redovisas en sammanfattning av nämndernas kommentarer. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds delårsrapport.

Kommunfullmäktige (budgetavvikelse minus 0,5 mnkr)

Arvoden med mera förväntas överskrida budget med cirka 0,5 mnkr i årsprognosen. Detta beror framförallt på att kommunfullmäktige genomför sina sammanträden digitalt med utgångspunkt från Konsert och Kongress med anledning av coronapandemin. Digitala sammanträden och lokalbyte är något som inte är budgeterat för i kommunfullmäktiges budget 2021. Kommunfullmäktiges presidium beslutade även om ett extra sammanträde med kommunfullmäktige den 9 februari 2021 med anledning av motions- och interpellationsbehandling som inte hanns med under 2020 på grund av coronapandemin.

Kommunstyrelsen (budgetavvikelse plus 6,3 mnkr)

Kommunstyrelsen består av tre delar som prognostiserar följande avvikelser mot budget:

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen	+5,3 mnkr
Verksamhetsstöd och service	+0,9 mnkr
Leanlink	0 mnkr

Kommunstyrelsen/Kommunledningsförvaltningen

Sammantaget visar Kommunstyrelsens/Kommunledningsförvaltningens verksamhet ett överskott med 5,3 mnkr. Kommunikationsstaben bedöms redovisa ett överskott i år med knappt 3 mnkr, främst beroende på inställda event. Även Planeringsstaben, Ekonomistaben och Administrativa staben redovisar mindre överskott i sina prognoser. Det är dock osäkert hur coronapandemin kommer att påverka verksamheterna framöver och om planerade insatser kommer att kunna genomföras enligt plan. Prognosen kan därmed komma att behöva justeras under kommande månader.

Verksamhetsstöd och service

Verksamhetsstöd och service gör bedömningen att förvaltningen kommer att redovisa ett överskott med 0,9 mnkr i år. Överskottet är främst kopplat till LKDATAs verksamhet och beror framförallt på försenat utbyte av utrustning till följd av coronapandemin vilket leder till lägre avskrivningskostnader än budgeterat. Det prognostiserade överskottet baseras på att utbyten kan komma igång under andra halvåret.

Leanlink

Leanlinks nettokostnader för 2021 beräknas bli +/- 0 mnkr. Avvikelser i prognosen finns inom äldreomsorg och hemtjänst motsvarande en negativ avvikelse med 8 mnkr. LSS funktionsstöd bedöms i år visa underskott med 7 mnkr samt Råd och stöd med 1,8 mnkr. Dessa underskott vägs emellertid upp av rationaliseringar som kommer att ske under året inom verksamheterna samt en förväntad statlig ersättning för coronarelaterade kostnader på motsvarande sett som skedde under 2020. Den samlade bedömningen är att Leanlink inte kommer nå ett nollresultat utan stöd av statliga bidrag för coronarelaterade kostnader och höga sjuklönekostnader motsvarande cirka 12 mnkr. Utöver detta finns ett antal större risker som sammantaget kan innebära avvikelser på upp till knappt 19 mnkr.

Uppföljning av Leanlinks åtgärdsplan

Arbetet med åtgärdsprogram kommer att revideras och en ny åtgärdsplan kommer att presenteras till delår augusti 2021. Tidigare beslutade åtgärder såsom översyn av fordonsprocessen, implementering av e-handel, översyn av inköpsarbetet fortgår med fokus på beräkning av hemtagning av ekonomiska effekter under 2021 och framåt. Den hemtagningen bedöms dock vara marginell.

Ny ledning för förvaltningen sedan 1 april har initierat flertalet utvecklingsprojekt som kommer leda till än mer rationell drift där Leanlink ska uppfylla sitt uppdrag som referensverksamhet avseende kvalitet och kostnad som finns sammanställda i en förändringsplan. Leanlink ska gå från att vara en mottagare och utförare av uppdrag till en medskapare som tillsammans med social- och omsorgsförvaltningen leder utvecklingen av bland annat vårdstöd och omsorg. Det är en såväl kulturell som en strategisk resa. En förändringsplan för de kommande fyra åren har tagits fram. Arbetet med denna förändringsplan är prioriterat. Här ingår bland annat arbetet med att förbereda för införande av verksamhetsuppdrag tillsammans med Social- och omsorgsförvaltningen. Den reviderade åtgärdsplanen kommer ha fokus på effektiviserad organisation, minskade personalkostnader samt minskad sjukfrånvaro.

Äldrenämnden (budgetavvikelse plus 40,0 mnkr)

Verksamheten och ekonomin påverkas av pandemin. Pandemin har gjort att hemtjänst inte efterfrågats i samma utsträckning och verksamheten har utförts på delvis andra sätt för att fungera. Exempelvis har viss verksamhet bedrivits i begränsad form, servicebiträden anställts för att förstärka verksamheten och digitaliseringen av verksamheten har påskyndats. Olika typer av möten sker till största del idag digitalt och tillsynskameror har införts för tillsyn i hemtjänsten bland annat för att frigöra personal.

Den låga efterfrågan av hemtjänst under 2020 fortsätter in på 2021 på grund av pandemin. En förväntan finns att efterfrågan kommer att öka i takt med att vaccineringen genomförs. I nuläget är bedömningen att nämnden redovisar ett överskott inom hemtjänsten med 42,4 mnkr.

Omfördelning av medel från hemtjänst till vårdbostäder har gjorts i samband med denna delårsrapport för att förstärka behovet inom detta verksamhetsområde. Beläggningsgraden för samtliga enheter januari-mars är 83 % i jämförelse med den garanterade ersättningen som är 95 %.

Bedömningen är att förvaltningskostnaderna ökar under året dels till följd av pandemin och det krisledningsarbete som bedrivs på Social- och omsorgsförvaltningen samt till följd av utökningen av tjänster. Budgetavvikelsen beräknas till minus 2,4 mnkr. Osäkerhet finns hur omfattande kostnaderna som kan härledas till krisledningsarbetet blir. Av de riktade statsbidraget tillförs 5 mnkr till förvaltningen.

Tabellen nedan ger en samlad bild över äldrenämndens statsbidrag 2021.

Äldrenämndens statsbidrag 2021	Belopp, mnkr
Säkerställa en god vård för och omsorg av äldre personer (inräknat i budgeten)	55
Motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom	8,5
Vidgat Äldreomsorgslyft kompetensutveckling inom äldreomsorgen	47
Krisstöd, samtalsstöd, traumastöd m.m. till personal inom vård och omsorg om äldre med anledning av spridningen av covid-19	2

Det riktade statsbidraget om 55 mnkr ingår som en intäkt i budgeten och fördelas mellan de olika verksamhetsområdena utifrån aktuella behov. Förstärkt bemanning, där medel fördelats till hemtjänst 10 mnkr, vårdbostäder 33 mnkr, samt hemsjukvård 7 mnkr. 5 mnkr är fördelade till förvaltningskostnader för uppföljning och förstärkta informationsinsatser. Förstärkt bemanning i form av servicebiträden skapar förutsättningar för att verksamheterna ska kunna erbjuda medarbetare kompetensutveckling inom ramen för Linköpingslyftet och andra kompetensutvecklingsåtgärder. Statsbidraget för att motverka ensamhet bland äldre och ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom föreslås bland annat användas för att förstärka demenscenter. Statsbidrag för krisstöd finns att avropa för samtliga utförare. Statsbidragen riktade mot kompetensutveckling föreslås bland annat användas för fortsatt arbete med Linköpingslyftet, där anställda får möjlighet att utbilda sig till undersköterskor, utbildning av första linjens chefer, möjlighet att anställa och utbilda undersköterskor genom särskild satsning, köp av uppdragsutbildning för att matcha kompetensbehov.

Social- och omsorgsnämnden (budgetavvikelse minus 30,6 mnkr)

Social- och omsorgsnämndens prognos för helåret är ett underskott med 30,6 mnkr. För år 2020 redovisade nämnden ett underskott med 26,2 mnkr trots att de erhållit ett tilläggsanslag med 63,0 mnkr. Inför 2021 utökades social- och omsorgsnämndens budgetram med 45 mnkr utöver uppräknings för pris- och löneökningar jämfört med tidigare beslutad plan när fullmäktige beslutade om budget för 2021 hösten 2020. Social- och omsorgsnämnden ger social- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att revidera åtgärdsplanen för ett nytt ställningstagande i juni.

Individ- och familjeomsorg

Prognosen inom individ- och familjeomsorg visar totalt ett underskott med 17,7 mnkr.

Inom Individ- och familjeomsorg har kostnaderna ökat inom området barn- och unga både under år 2019 och år 2020. Under början av år 2021 framgår fortsatt ökat antal orosanmälningar avseende barn och unga. En ökning av antalet utredningar leder sedermera också till fler insatser. Det pågår en översyn av samtliga insatser inom barn och unga i syfte att fokusera på de mest effektiva insatserna. Flera stödboenden för unga öppnas vilket innebär möjlighet att korta ned tider för placering på dyrare boenden. Prognosen för dygnsplaceringar barn och unga (inkl. HVB, familjehem) bedöms till ett underskott på cirka 21 mnkr vilket innebär att kostnaden för år 2021 förväntas uppgå till cirka 236 mnkr vilket kan jämföras med en kostnad på cirka 239 mnkr under år 2020. Prognosen baseras bland annat på de trender som uppvisats under år 2020. Det finns dock flera osäkerhetsfaktorer i prognosen då placeringar av barn och unga i stort påverkas av utvecklingen i samhället, andra myndigheters, såsom Polisens, agerande gentemot ungdomskriminalitet och drogmissbruk bland unga. Det finns även en osäkerhet kring pandemin vad gäller psykisk ohälsa hos barn och unga.

Kostnaderna för gruppen ensamkommande barn är osäkra främst beroende på avslag gällande återsökning från migrationsverket gällande faktiska vårdkostnader. Ett arbete pågår med att analysera och förbättra denna process. Prognosticerat resultat bedöms till ett underskott på 5 mnkr.

Prognosen för dygnsplaceringar vuxna bedöms till ett överskott på cirka 8 mnkr baserad på den uppvisade trenden under år 2020. Osäkerhetsfaktor är dock skyddat boende som ökat kraftigt under de två senaste åren. Kostnaden uppgick under år 2020 till 17 mnkr och år 2019 till 14 mnkr vilket kan jämföras med cirka 7 mnkr år 2018.

Socialpsykiatri

Socialpsykiatri prognosticerar ett överskott på 3 mnkr. Den största budgetavvikelsen är kostnaden för externa placeringar som beräknar ett överskott med ca 4 mnkr vilket är en minskning av kostnaderna jmf med föregående år.

Funktionshindrade barn- och vuxna (LSS-insatser)

Funktionshindrade barn och vuxna (LSS-insatser) prognosticerar ett underskott på 4 mnkr vilket hänförs till kostnaden för assistans. Kostnaderna för utförda assistanstimmar har under senare år ökat medan kostnaderna för avlösarservice och ledsagarservice minskat. Ersättningen följer den statliga ersättningsnivån vilken varit högre än Linköpings kommuns interna prisuppräknings.

Förvaltningskostnader

Social- och omsorgsförvaltningen prognosticerar ett underskott på cirka 2,4 mnkr för Social och omsorgsnämndens del.

Uppföljning åtgärdsplan

I juni förra året fattades beslut om en åtgärdsplan för att minska det ekonomiska underskottet som beräknades uppgå till ca 63 mnkr. Den beslutade åtgärdsplanen ska leda till långsiktiga och bestående förändringar.

Social- och omsorgsnämnden ger social- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att revidera åtgärdsplanen för ett nytt ställningstagande i juni.

I åtgärdsplanen beräknades de föreslagna åtgärderna reducera kostnaderna med ca 59 mnkr år 2021. I denna prognos beräknas genomförda åtgärder minska kostnaderna med ca 7 mnkr innevarande år. Ytterligare åtgärder kommer förmodligen ge effekt detta år men osäkerhet föreligger om omfattningen. Under våren genomförs en större genomlysning inom området barn och unga med syfte att se om det finns möjlighet att göra riktade insatser för att minska underskottet.

Vissa åtgärder kommer inte kunna genomföras eller ge effekt detta år. Beaktat detta samt vårens genomlysning av barn och unga gör att åtgärdsplanen behöver revideras samt att omfördelning inom befintlig budgetram behöver göras under året.

För detta budgetår har Social- och omsorgsnämnden tilldelats en ramökning med 45 mnkr.

Barn- och ungdomsnämnden (budgetavvikelse minus 26,7 mnkr)

Prognosen för helår 2021 visar ett underskott på 26,7 mnkr.

Kostnaderna för grundskolan inkl. särskolefritids prognostiseras bli högre än budgeterat då elevantalet fortsätter att öka med drygt 20 % d.v.s. 40 stycken elever. En plats i särskolan kostar cirka fyra gånger mer än en plats i grundskolan. Inom förskolan överskrider kostnaden för grundläggningen budgeten då antal inskrivna barn är fler än budgeterat antal. Prognosen är något osäker då antal inskrivna barn varierar över året.

För de kommunala enheterna prognostiseras en ekonomi i balans.

Bildningsnämnden (budgetavvikelse minus 4,6 mnkr)

Nämndens anslagsdel är den ekonomiska ram som bildningsnämndens tilldelats av kommunfullmäktige. I nämndens anslagsdel finns till största delen budgeterade medel för ersättning till utförare inom nämndens verksamheter gymnasieskola, gymnasiesärskola och vuxenutbildning. De kommunala enheterna är utförare av verksamhet och får ersättning av nämnden för att utföra sina uppdrag.

Helårsprognosen för hela bildningsnämndens ansvarsområde visar sammantaget ett underskott på 4,5 mnkr. Helårsprognosen för nämndens anslagsdel visar ett underskott på 6,7 mnkr. Prognosen för vuxenutbildningen visar ett överskott på 5,0 mnkr då intäkterna för statsbidraget för yrkesinriktad vuxenutbildning beräknas bli högre än budgeterat. För gymnasieskolan beräknas ett underskott på 10,5 mnkr. I gymnasieskolans prognos ingår kostnader på 10,8 mnkr för tillfälliga lokaler och utökad lunchservering kopplade till Coronapandemin. Helårsprognosen för gymnasiesärskolan beräknas bli minus 1,5 mnkr, vilket beror på fler elever än budgeterat.

Statsbidraget från Migrationsverket för nyanlända kommuninvånare, den så kallade schablonersättningen, minskade under år 2020 jämfört med år 2019 och bedöms i helårsprognosen för år 2021 fortsätta minska. Detta beror på färre nyanlända kommuninvånare jämfört med de senaste åren. Statsbidraget från Migrationsverket beräknas bli 8,5 mnkr lägre än budgeterat för år 2021. För vuxenutbildningen vägs den minskade intäkten upp av det större statsbidraget för yrkesinriktad vuxenutbildning.

De kommunala enheterna prognostiserar ett överskott på 2,2 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden (ingen budgetavvikelse)

För helåret lämnar därför nämnden en prognos enligt tilldelad budgetram. Med anledning av coronapandemin kan det under 2021 finnas behov av att revidera nämndens internbudget.

Arbetsmarknadsnämnden (budgetavvikelse minus 24,8 mnkr)

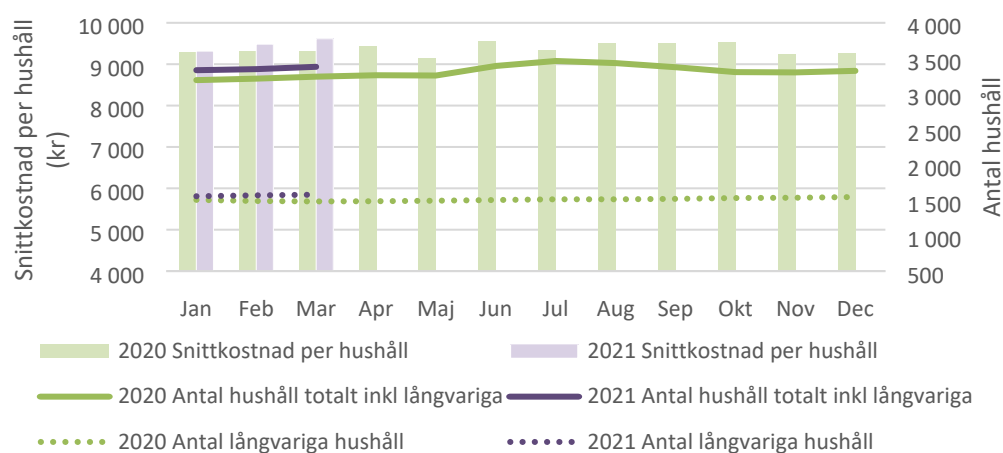
Nämndens budgetram för 2021 utökades med 62 mnkr utöver uppräknade pris- och löneökningar jämfört med tidigare beslutad plan när fullmäktige beslutade om budget för 2021 hösten 2020.

Arbetsmarknadsnämndens ekonomiska situation är snarlik de tidigare åren. Återigen prognostiseras ett underskott som består av ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd som ännu inte visat en avtagande trend. Det ska dock nämnas att den pandemieffekt som förväntades komma inte heller påvisats ännu. Nämndens prognos för 2021 är ett underskott på 24,8 mnkr. Av det prognostiserade underskottet härleds 23,2 mnkr till ekonomiskt bistånd. Övriga verksamheter under nämnden väntas inte uppvisa några större avvikelser vid bokslutet.

Försörjningsstödet är beroende på utveckling på arbetsmarknaden. Här kan positiva effekter förväntas efter pandemin samtligt finns stora risker att de som står långt från arbetsmarknaden kan ha fortsatta svårigheter. Prognosläget är mycket osäkert och nämnden avvaktar bättre och säkrare underlag i prognosen efter utfall till och med 2021-08-31.

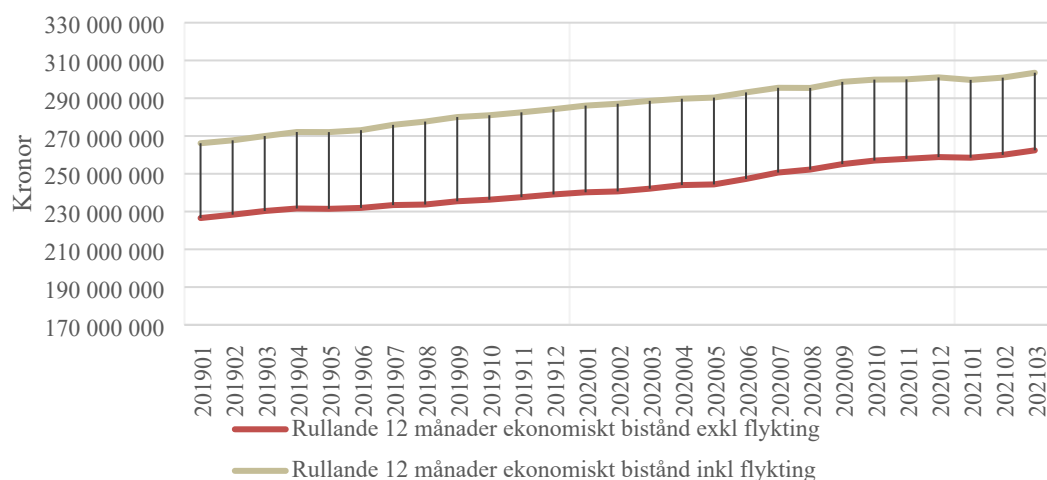
I diagrammet nedan visas snittkostnad per hushåll för 2020 samt för första kvartalet 2021. Under årets första kvartal har snittkostnaden per hushåll varit högre jämfört med motsvarande period 2020. Antalet hushåll har också ökat jämfört med samma period föregående år, det gäller både de långvariga hushållen samt det totala antalet hushåll. Andelen långvariga hushåll i stort sett oförändrad jämfört med 2020. Hushåll med långvarigt biståndsbehov har överlag en högre genomsnittskostnad än övriga hushåll, men blir framför allt mer kostsamma än övriga hushåll då de erhåller ekonomiskt bistånd under en längre tidsperiod.

Antal hushåll och snittkostnad

I diagrammet nedan visas utvecklingen av ekonomiskt bistånd där varje punkt motsvarar kostnaderna de 12 senaste månaderna, detta för att eliminera månadsvisa svängningar. Observera att detta är bruttokostnaderna och därför saknas schablonintäkter från Migrationsverket. I diagrammet kan man se att kostnaderna för ekonomiskt bistånd fortsätter att öka i liknande takt som tidigare år. Kostnaderna i mars 2021 och 12 månader bakåt är cirka 15 mnkr högre än vid motsvarande punkt 2020.

Kostnad ekonomiskt bistånd i 12-månadersperioder

Nytt för i år är att nämnden inte bara för över en summa för personal- och overheadkostnader till social- och omsorgsnämnden för förvaltningen utan nu redovisas även över- eller underskottet hos arbetsmarknadsnämnden. Prognosen för 2021 visar ett underskott på 3,9 mnkr, det pågår arbete att ta fram en åtgärdsplan hos Social- och omsorgsförvaltningen för att minska underskottet.

AMI's verksamhet prognostiserar ett överskott på 1,4 mnkr vilket beror på försäljningen av en bostadsrätt. I övrigt förväntas att övriga delar av AMI kommer använda sina tilldelade medel. De politiska satsningarna som t.o.m. mars redovisar överskott ligger som sagt i en uppstartsfas och väntas generera kostnader under den senare delen av året.

Nämndens övriga verksamheter, den politiska och kostnaderna för Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, väntas redovisa ett överskott på 1 mnkr vid årets slut.

Uppföljning åtgärdsplan

Arbetsmarknadsnämnden prognosticerade underskott i delårsrapporten per den 31 mars 2020 och beslutade därför om en åtgärdsplan för att hantera underskottet.

Arbetsmarknadsnämndens underskott avser till stor del försörjningsstödet och är beroende av utveckling på arbetsmarknaden. Prognosläget är mycket osäkert och nämnden avvaktar bättre och säkrare underlag i prognosen efter utfall till och med 2021-08-31.

Kostnaderna för tillfälligt boende har under årets första två månader varit högre än under motsvarande period 2020. Sedan den nya boendestrategin implementerades har kostnaderna legat på en högre nivå än de gjorde under det första halvåret 2020. Kostnaderna är nu på ungefär samma nivå som de var under början av 2019. Förklaringen till ökningen är främst att det under det senaste halvåret varit ett stort behov vilket har lett till att många har tvingats bo på vandrarhem. Vandrarhemsplatserna är dyrare än plats på kommunens boende, vilka i nuläget är fullbelagda.

Arbetet med åtgärdsplanen i övrigt fortgår enligt plan.

Samhällsbyggnadsnämnden (budgetavvikelse plus 3,4 mnkr)

Samhällsbyggnadsnämndens prognos för helår 2021 visar ett överskott på 3,4 mnkr jämfört med budget.

Budgeten för 2021 har utökats bland annat med anledning av den beräknade kostnadsökningen för färdtjänsten på grund av det nya transportörsavtalet som Östgötatrafiken har med transportörer i den särskilda kollektivtrafiken. På grund av pandemin är efterfrågan på kollektivtrafiken fortfarande väldigt låg och förväntas ligga på låga nivåer även under sommaren. Hur efterfrågan kommer att förändras under hösten/vintern beror i stort sätt på vaccinationsprogrammet och den allmänna smittspridningen i samhället.

Planering, mark och byggande prognostiserar en avvikelse mot budget med minus 6,1 mnkr, vilket är i linje med föregående års utfall och har samma bakomliggande orsaker. Det är generell en hög aktivitet inom området med bland annat flera stora utredningar i tidiga skeden såsom strukturplan för Distorp/Gärstad och idéprogram för Vallastaden 2.0. Nivån idag är högre och såväl budgetposten för detaljplanekostnader som exploateringsresultatkrav behöver framöver justeras för att spegla den nya högre nivån. Både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder för att öka volymen planläggning och åtgärdernas ekonomiska konsekvenser ska studeras under verksamhetsåret.

Orsaken till den negativa avvikelsen inom förvaltning av fastigheter och mark med 1,1 mnkr är utebliven intäkt på grund av att samhällsbyggnadsnämnden beslutat att uteserveringar ska vara fria från avgifter 2021.

Bygg- och miljönämnden (budgetavvikelse plus 2,4 mnkr)

Bygg- och miljönämndens prognos för helåret 2021 visar ett nettoöverskott på 2,4 mnkr jämfört med budget. Överskottet beror på lägre kostnader för bostadsanpassning med 1,1 mnkr, högre intäkter jämfört med budget för bygglov med 0,9 mnkr och resterande överskott avser Miljökontoret

Intäkterna för bygglov ligger bättre än budget på grund av några större byggprojekt och en påtagligt ökad total ärendevolym. Den fortsatta pandemin kan försena återhämtningen inom byggbranschen så en viss inbromsning av större byggprojekt kan påverka prognosen negativt. Sammantaget beräknas prognosen för bygglov generera ett överskott på 0,9 mnkr.

Resursmedel, reserv för demografi, pris- o löneökningar med mera (överskott 136,3 mnkr)

Kommunen har resursmedel som kan fördelas till nämnderna som tilläggsanslag efter beslut i kommunstyrelsen. Dessutom har kommunen en central reserv med medel för demografiska förändringar. Sammantaget prognostiserar överskottet för resurs- och reservmedel, intern ränta samt statsbidraget för höga sjuklönekostnader till 136,3 mnkr jämfört med budgeten. De olika delarna som ingår beräknar följande avvikelser för helår 2021 jämfört med budget:

- Kommunstyrelsens resursmedel: +68,8 mnkr.
- Försenad nystartad verksamhet: +14,3 mnkr
- Reserv för demografiska förändringar: +35,1 mnkr
- Ersättning januari-april från staten för höga sjuklönekostnader p.g.a. coronapandemin som inte är budgeterade +18,8 mnkr
- Intern ränta: -0,8 mnkr

Då det är i början av året har kommunstyrelsen inte fattat så många beslut om ianspråktagande av resursmedel. Kommunstyrelsen inväntar även nämndernas delårsrapporter för att se om det är någon nämnd som prognostiserar stora underskott. Kommunstyrelsen har ansvar för att budgeten/ekonomin är i balans och kan vid behov redovisa överskott för kommunstyrelsens resursmedel som möter nämndernas prognostiserade underskott.

När nämnderna får utökad budget för att starta ny verksamhet och starten blir försenad återlämnar de budgetram. Förseningarna uppgår i bokslutet till 14,3 mnkr och avser samhällsbyggnadsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden.

Reserven för demografiska förändringar behöver inte nyttjas på grund av färre invånare än befolkningsprognosen från våren 2020 beräknade vilket innebär att berörda nämnder (barn-och ungdomsnämnden, bildningsnämnden och äldrenämnden) istället återlämnat budgetram vilket ger ett överskott med 35 mnkr.

Staten har flera gånger förlängt ersättningen för högre sjuklönekostnader p.g.a. coronapandemin och i dagsläget får kommunen ersättning för perioden januari-april som beräknas till 18,8 mnkr. Dessa är inte budgeterade. Ersättningen från staten redovisas som överskott här men motsvaras av kostnader för sjuklöner i kommunens verksamheter.

Underskottet för intern ränta avser samhällsbyggnadsnämnden och beror på försenade investeringar. Nämnden har sänkt sin budgetram med motsvarande belopp och den sänkningen ingår i överskottet för försenad nystartad verksamhet ovan.

Pensionsenheten (budgetavvikelse plus 34,5 mnkr inkl. finansiella kostnader och minus 6,7 mnkr exkl.)

För helår prognostiseras pensionsenhetens nettokostnader bli 34,5 mnkr lägre än budgeterat. Denna prognos utgår från pensionsadministratörens beräknade prognos per 31 december 2020. Inför delårsrapporten per den 31 augusti och bokslut 2021 kommer en ny prognos och erfarenhetsmässigt kan förändringarna mellan prognoserna vara stora vilket innebär att prognosen troligen kommer att förändras. Pensionsenhetens avvikelse mot budget är ofta stora då små förändringar av antaganden blir stora belopp eftersom skulden uppgår till drygt 3 miljarder kronor. Det sker förändringar i beräkningsförutsättningarna relativt ofta vilket medför stora avvikelser mot budget, både positiva och negativa.

Budgeten för 2021 baseras på pensionsprognosen från december 2019. Delårsrapporten i mars baseras på den prognos som beställdes till bokslut 2020 vilken skiljer sig kraftigt från den prognos som budgeten baserats på. Räntan avseende de finansiella kostnaderna har minskat från 2,9 % till 1,6 % i senaste prognos jämfört mot budget vilket ger 41,2 mnkr i positiv budgetavvikelse avseende finansiella kostnader.

Redovisningsprinciper och upplysningar

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och god redovisningssed med undantag för redovisning av pensionsskuld.

I årsredovisningen för år 2020 framgår en djupare redogörelse av de redovisningsprinciper som tillämpas i kommunen. I delårsrapporten för 2021 har samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts som i årsredovisningen för 2020.

Redovisning av pensionsskuld

Linköpings kommun redovisar, enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24, samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebär att samtliga pensionsåtaganden för kommunens anställda redovisas som en avsättning. Kommunen följer därmed inte lagen om kommunal redovisning.

Enligt lagen ska endast den del av de kommunanställdas pensioner som är intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning, den så kallade blandmodellen. Om Linköpings kommun hade redovisat sina pensionsåtaganden utifrån blandmodellen skulle årets resultat försämrats med 53 mnkr.

Prognostiserad slutavräkning för skatteintäkterna

Den preliminära slutavräkningen för 2020 och 2021 års skatteintäkter baseras på SKR:s prognos den 18 februari i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Kommunstyrelsens indikatorer för uppföljning av kommunens resultat och utveckling

Kommunstyrelsen följer på en övergripande nivå utveckling med stöd av indikatorer. Indikatorerna som redovisas nedan speglar viktiga förhållanden för kommunens resultat och utveckling. För jämförelse med andra kommuner används som regel jämförelsenätverket R9 där Linköping ingår tillsammans med Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro.

Indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva kommunfullmäktiges styrning. Det finns i flera fall en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. En bedömning av effekten av kommunfullmäktiges styrning behöver därför göras genom en mer långsiktig analys av utvecklingen i kombination med att följa mer närliggande förändringar, exempelvis i vilken mån åtgärder har genomförts och vilka tidiga effekter åtgärderna anses ha lett till. Senast tillgängliga redovisas, könsuppdelad statistik redovisas där det är möjligt.

KS-indikator	2017	2018	2019	2020	2021	R9
Årlig befolkningstillväxt	2 703	2 514	2 017	1 565		
Flyttningsnetto	2 162	1 957	1 322	1 106		
Pendlingsnetto	7 908	8 491				
Nystartade företag (Tillväxtanalys)	878	914	906	706		
Andel mikro, små och medelstora företag som lämnar anbud i upphandlingar (%).	I.U.	I.U.	I.U.	Mikro 14% Små 29% Medel 20% Stor 33%		
Antal påbörjade bostäder i nybyggda hus	1 844	801	1 373	754		
Antal färdigställda bostäder i nybyggda hus	1 813	1 362	896	1 399		
Andel arbetslösa och i program, 16-64 år, (%) av arbetskraften						
Mars	6,0	5,9	5,8	6,3		
Oktober	6,2	6,0	6,1	7,3		
Andel arbetslösa och i program, 18-24 år, (%) av arbetskraften						
Mars	7,5	6,5	6,3	8,1		
Oktober	7,9	7,0	7,5	9,6		
Andel arbetslösa och i program, utrikes födda, (%) av arbetskraften						
Mars	19,5	19,2	18,6	19,2		
Oktober	20,6	19,5	19,3	21,5		
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av bef.	5,0	4,9	I.U.			5,1
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	78,8	80,9	80,2	82,8		80,9
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	31	30	48	40		31
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv.	4,75	4,58				3,71
Antal anställda med månadslön	9 389	9 687	9 941	10 154	10 310	
Varav antal tillsvidareanställda	8 643	8 900	9 221	9 427	9 520	
Andel heltidsanställningar	80,2	80,9	82,4	83,4	83,7	

Volymutveckling

Nedan redovisas volymmått som speglar nämndernas basuppdrag och centrala ansvarsområden. Uppgifterna och kommentarerna är hämtade från nämndernas delårsrapporter per den 31 mars.

Arbetsmarknadsnämnden

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd, utfall per sista månad, (utfall i slutet av verksamhetsår)	3 470	3 380	3 228
Antal inskrivna deltagare i genomsnitt per månad - Arbetsmarknadscentrum och Team utreda Arbetsmarknad	580	565	697

Personal		Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidareanställda	SOF	105	113	180
	UAF	60	64	
Total sjukfrånvaro	SOF	4,3	9,1	5,2
	UAF	3,0	4,3	
Extern personalomsättning	SOF	6,7	1,8	
	UAF	4,7	1,8	

Väsentliga avvikelser

Utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen: I stort sett arbetar förvaltningens samtliga medarbetare hemifrån vilket sannolikt bidragit till att sjukfrånvaron minskat.

Social- och omsorgsförvaltningen: Sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period föregående år. Detta bedöms delvis bero på effekter kopplat till coronapandemin och gällande rekommendationer om att stanna hemma vid minsta symptom samt hålla avstånd. Det kan dock inte uteslutas att sjukfrånvaron ökat i samband med distansarbete. Personalomsättningen har ökat stort och bedöms delvis ha påverkats av den omfattande omorganisation som genomförts hösten 2020. Detta kommer att följas upp under året.

Barn- och ungdomsnämnden

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal barn i förskolan	8 400*	8 651	8 675
Antal barn i pedagogisk omsorg	86	96	138
Antal elever i förskoleklass/grundskolan	19 000	18 922	18 671
Antal elever i grundsärskolan	238	230	190
Antal barn i fritidshem	7 000*	6 977	6 443
Antal barn i öppen fritidsverksamhet	500*	449	1 116

*Prognosen är beräknad på antalet helårsbarn, eftersom barnantalet varierar kraftigt över året.

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidareanställda	4 630	4 582	4 675
Total sjukfrånvaro	9,6 %	9,6 %	6,3
Extern personalomsättning	0,9 %	1,2	?

Väsentliga avvikelser

Fortsatt hög sjukfrånvaro beroende på coronapandemin.

Bildningsnämnden

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal elever i kommunala gymnasieskolor	4 555	4 527	4 259
Antal folkbokförda Linköpingselever i gymnasieskolan (både kommunala och fristående)	5 578	5 463	5 297
Antal elever i kommunala gymnasiesärskolor	110	110	110
Antal folkbokförda Linköpingselever i gymnasiesärskolan	92	92	92
Antal elever i vuxenutbildning	4 200	4 100	4 514
Antal ungdomar i det kommunala aktivitetsansvaret	400	382	561
Antal feriearbeten	400	I.U.	I.U.

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidareanställda	834	793	900
Total sjukfrånvaro	4,3	6,8	5,1
Extern personalomsättning	1,2	2,0	Saknas

Väsentliga avvikelser

Sjukfrånvaron har minskat vilket sannolikt hänger samman med distansundervisning som lett till minskade effekter av coronapandemin.

Bygg- och miljönämnden

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal ärenden Bygglovskontoret	3 700	993	853
Antal ärenden Miljökontoret	5 700	1 649	1 667
Antal inspektioner Miljökontoret	1 800	530	462

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	122	120	-
Total sjukfrånvaro	3,8 %	3,8 %	4,3 %
Extern personalomsättning	2,8 %	1,8 %	6 %

Väsentliga avvikelser

En viss ökning av den externa personalomsättningen ses där utvecklingen följs noga för att förstå orsakerna.

Kommunstyrelsen

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	140	148	-
Total sjukfrånvaro	2,0	2,9	3,2
Extern personalomsättning	3,6	2,0	5,0

Verksamhetsstöd och service

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Ärenden Kontakt Linköping	320 000	77 376	62 242
-varav chatt	3 100	0	12 500
Ärenden LKDATA support	70 000	18 800	18 800
Ärenden HR-Direkt	2 500	424	549
Ärenden Stadsarkivet	700	185	216
Antal rekryteringar HR-Service	380	98	60
Antal e-utbildningar	75	14	IU
Antal upphandlingar	100	25	23
Andel mikro, små och medelstora företag som lämnar anbud i upphandlingar (%).			Helår 2019:
<i>Mikro</i>	-	18 %	16 %
<i>Små</i>	-	19 %	20 %
<i>Medel</i>	-	20 %	21 %
<i>Stor</i>	-	42 %	42 %
Andel mikro, små och medelstora företag som vunnit upphandlingar (%).			Helår 2019:
<i>Mikro</i>	-	20 %	22 %
<i>Små</i>	-	24 %	22 %
<i>Medel</i>	-	18 %	20 %
<i>Stor</i>	-	38 %	36 %

Väsentliga avvikelser

Ärenden via Kontakt Linköping ökar snabbare än enligt plan, men en viss effekt är kopplat till coronapandemin.

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	217	192	225
Total sjukfrånvaro	5,4	5,4	3,5
Extern personalomsättning	3,2	3,1	6,0

Väsentliga avvikelser

Inga väsentliga avvikelser finns. Ökningen av antalet tillsvidareanställda är en följd av ny tillkommen verksamhet i form av Löneservice samt utökning inom vissa verksamheter, ex Applikationsförvaltning inom LKDATA.

Leanlink

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Hemtjänst, timmar	348 920	87 180	87 545
Vård dygn, antal	196 200	48 246	50 148
SFB personlig assistans, timmar	159 852	36 615	41 528
LSS personlig assistans, timmar	48 117	12 308	15 962
Boendeplatser, Råd och Stöd	230	227	246
Arbetsmarknadsplatser	192	192	134
Måltider, antal tusen st	6 735	1 846	1 953

Inom vissa områden har en marginell minskning skett under första tertialen av basuppdraget såsom inom SFB personlig ASS, antal vård dygn, antal boendeplatser och antal måltider. Samtidigt har antal arbetsmarknadsplatser utökats under samma period.

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	2 562	2 546	-
Total sjukfrånvaro	10,5%	10,4%	7,0%
Extern personalomsättning	2,0%	2,6%	7,0%

Väsentliga avvikelser

Den externa personalomsättningen har sjunkit något från föregående år. Detta följer trenden för övrigt i samhället där en av effekterna av coronapandemin är en minskad personalrörlighet. Det är en motsatt förväntad utveckling efter coronapandemin, dvs. att vi kommer att se en ökad personalomsättning. Antalet tillsvidareanställda har ökat något från mars 2020 till mars 2021 vilket ligger i linje med förvaltnings personal och kompetensförsörjningsplan. Arbetet med att öka andelen heltidsanställningar och minska andelen timavlönade kommer fortgå. Sjukfrånvaron ligger drygt tre procentenheter högre än motsvarande månad föregående år. Det är en utveckling som förväntas ligga kvar under resterande 2021 och som främst beror på restriktioner och råd kring att stanna hemma vid minsta symtom.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Medlemmar i föreningar med kommunalt stöd i Linköping	i.u	36 683	i.u
Antal besökare Linköpings Stadsbibliotek	i.u	39 901	i.u
Antal utlånade böcker i Linköpings Stadsbibliotek	i.u	123 940	i.u
Nämndens kostnad för kulturverksamhet	208 890	i.u	i.u
Nämndens kostnad för fritidsverksamhet	164 315	i.u	i.u
Jämförelse kronor per invånare för fritidsverksamhet ³	i.u	i.u	i.u
Jämförelse kronor per invånare för kulturverksamhet ⁴	i.u	i.u	i.u
Antal invånare per tävlingshall ⁵	9 262	10 306	10 094
Antal timmar/vecka har huvudbiblioteket öppet utöver tiden 08–17 på vardagar ⁶	20	5	41
Antal timmar/vecka har simhallen öppet utöver tiden 08–17 på vardagar ⁷	i.u	i.u	i.u

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	234	239	-
Total sjukfrånvaro	6,1	8,60	6,0
Extern personalomsättning	0,4	0,60	3,0

Väsentliga avvikelser

Inga väsentliga avvikelser finns att rapportera.

³ Nettokostnad för fritidsverksamhet, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser allmän fritidsverksamhet, idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapsammandrag.

⁴ Nettokostnad för kulturverksamhet, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser stöd till studieorganisationer, allmän kulturverksamhet, bibliotek samt musik- och kulturskola. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapsammandrag.

⁵ I Linköping finns idrottshallar som klassificeras som tävlingshallar. Några av hallarna har inte linjerat mått 40*20 men har dispens från respektive förbund.

⁶ Detta är ett utvecklingsnyckeltal (U09402) i Kolada. Resultat för 2018 är inte tillgängligt. Källa: Egen undersökning i kommunen.

⁷ Detta är ett utvecklingsnyckeltal (U09404), i Kolada. Resultat för 2018 är inte tillgängligt. Källa: Egen undersökning i kommunen.

Samhällsbyggnadsnämnden

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal inkomna ansökningar om planbesked	30	10	6
Antal färdigställda bostäder	1 700	214	425
Antal ärenden till trafiknämnden	4 377	853	979
Antal synpunkter och felanmälningar	10 700	2 443	1 822

Väsentliga avvikelser

Antalet synpunkter och felanmälningar är under perioden januari-mars 2021 betydligt fler än under motsvarande period förra året. Det beror främst på fler ärenden kopplat till snöröjning under 2021 jämfört med 2020, då vintern var betydligt mildare och snöfattigare.

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	159	153	-
Total sjukfrånvaro	3,8 %	4,3 %	4,3 %
Extern personalomsättning	2,8 %	1,8 %	6 %

Väsentliga avvikelser

En viss ökning av den externa personalomsättningen ses där utvecklingen följs noga för att förstå orsakerna.

Social- och omsorgsnämnden

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal pågående ärenden myndighet 0 tom 20 år ⁸	Fortsatt ökning	1152	1088
Antal pågående ärenden LSS myndighet ⁹ 0-20 år	En viss ökning	330	301
Antal pågående ärenden Funktionshinder myndighet ¹⁰ 0-20 år	Stabilt	25	20
Antal pågående ärenden myndighet ¹¹ 21 -64 år över 65	Ökning, mot bakgrund av pandemin	690 42	601 45
Antal pågående ärenden LSS myndighet ¹² 21-64 år 65 +	Stabilt	956 153	982 140
Antal pågående ärenden Funktionshinder myndighet ¹³ 21-64 år	Stabilt	1188	1141
Antal pågående ärenden familjerätt ¹⁴	Stabilt	305	290

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	543	535	
Total sjukfrånvaro	4,9	7,9	6,0
Extern personalomsättning	3,5	1,7	6,0

Väsentliga avvikelser

Avser anställda i förvaltningen (samtliga nämnder). Sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period året innan. Detta kan delvis kopplas till pandemin och rekommendationerna om att stanna hemma vid minsta symptom samt hålla avstånd. Det går inte att utesluta att sjuknärvaron har ökat i samband med distansarbete. Personalom-

⁸ Källa QlikSense pågående ärenden, födelse år innevarande år tom fyller 21 under året.

⁹ Källa LinQ rapport 12, urval ärendetyp FH LSS, december 2019 resp 2020

¹⁰ Källa QlikSense urval ärendetyp FH SOL, december 2019 resp 2020

¹¹ Källa Tireserva Ärendestatistik per den 31/12/2020 resp 2019 - födelseår 1900-tom fyller 21 under året verksamhet IFO övrigt bistånd

¹² Källa LinQ rapport 12, urval ärendetyp FH LSS, december 2019 resp 2020

¹³ Källa LinQ rapport 12, urval ärendetyp FH SOL, december 2019 resp 2020

¹⁴ Källa LinQ rapport 21 urval : ärendetyp Adoption, Fader- föräldraskap och Familjerätt december 2020 resp december 2019

sättningen har ökat jämfört med föregående år och bedöms delvis vara kopplad till den stora omorganisation som genomförts under 2020. Personalomsättningen kommer särskilt följas upp under året.

Äldrenämnden

Basuppdrag (volymmått)	Prognos 2021	Mars 2021	Mars 2020
Antal personer med utförda timinsatser hemtjänst, alla åldersgrupper	Ökning	2 435	2 602
Antal personer som har planerade timinsatser hemtjänst, alla åldersgrupper	Minskning	2 735	2 836
Antal personer vårdboende (datafångstproblem)	Ökning under året	Relativt låg beläggning	
Antal personer aktuella inom myndighetshantering personer över 65 år	4 350	4 305	4 573
Antal personer aktuella inom myndighetsutövning under 65 år		263	255
Antal personer som har hemsjukvård (datafångstproblem)	Kommer öka	Osäkra data	

Väsentliga avvikelser

Problem finns i samband med att statistik ska tas ur Treserva. Volymmått i form av antal personer med endast insats i form av matkorg, larm och telefonservice går inte att få fram vid detta uttag. Kommer att redovisas vid nästa delårsbokslut.

Relativt låg beläggning på vårdboende beror på utbrott av coronaviruset covid-19 i verksamheterna samt behov av renovering i verksamheterna.

Redovisning av volymmåtten i delårsrapporten påverkas av den pågående omstruktureringen av ärenden inom funktionshinder, LSS och IFO för personer över 65 år.

Personal

Personal	Mars 2021	Mars 2020	Målvärde helår
Antal tillsvidare anställda	543	535	-
Total sjukfrånvaro	4,9	7,9	6,0
Extern personalomsättning	3,5	1,7	6,0

Väsentliga avvikelser

Avser anställda i förvaltningen (samtliga nämnder). Sjukfrånvaron har minskat jämfört med samma period året innan. Detta kan delvis kopplas till coronapandemin och rekommendationerna om att stanna hemma vid minsta symptom samt hålla avstånd. Det går inte att utesluta att sjukfrånvaron har ökat i samband med distansarbete. Personalomsättningen har ökat jämfört med föregående år och bedöms delvis vara kopplad till den stora omorganisation som genomförts under 2020. Personalomsättningen kommer särskilt följas upp under året.